En historie verdt å dele

KAVLIFONDETS ÅRSRAPPORT 2020

GUTTAS CAMPUS:
Deltakere på intensiv læringscamp med Guttas Campus i Sætervika, høst 2020.

Foto: Trude Brun Wilhelmsen

Ansvarlig redaktør:
Inger Elise Iversen

Utvikling, reportasjeledelse og produksjon:
Marianne Alfsen/Felix Media og
Hanne Eide Andersen/Kavlifondet

Journalister:
Marianne Alfsen
Silje Berggrav
Ruth Astrid L. Sæter
Hanne Eide Andersen

Design og layout:
Anna Maria Pirolt

Forsidefoto:
Trude Brun Wilhelmsen,
Guttas Campus

Kontakt:
Kavlifondet
Postboks 7360, 5020 Bergen
Kavlifondet.no

INNHOLD

Leder 3
Starten på Kavlieventyret 4
Kavlifondet blir til 7
Et konsern uten like 10

Årets tildelinger
Vår tids store samfunnsutfordringer 13
Skaper ringvirkninger i barn og unges liv 15
Trapper opp for klima og miljø 22
Utdanner unge matreddere 23
Reddet rekordmye mat fra kasting i 2020 24
Ungdom skaper lokale miljøløsninger 26
«Grønn omstart etter koronakrisen?» mest populært 27
Hjertesaker i nærmiljøet 29

Ansattgaven
Når de ansatte deler med glede 30

Kavlifondets program for helseforskning
Nye millioner til forskning som nytter 33
Vekst i søknader 37
Ti kunnskapshull i 2020 39
Håp til alvorlig syke 40
Angst og tvangslidelser (OCD) kurert på fire dager 41
Hva er årsaken til ME 42
Vil gi treningstilbud til alle kreftsyke 43

Tech, håp og kjærlighet
Viktigere enn noen gang 44
Hverdagsgodhet i en app 47

Verden rundt med Kavlifondet 49

Kavlifondets årsberetning 50

Foto: Anne Elisabeth Næss/Kavlifondet

2020: En historie verdt å dele

Del med glede. De tre små ordene rommer det aller viktigste om hva Kavlifondet er og hva vi gjør.

Kavlifondet eier Kavli og deler ut hele overskuddet til gode formål. Slik har det vært siden 1962, da Knut Kavli, sønn av grunnlegger Olav Kavli, opprettet og overførte hele virksomheten til stiftelsen Kavlifondet.

Vi er stolte av våre grunnleggere. Kavlikonsernets historie er også et unikt, spennende kapittel i norsk industrihistorie. Den handler om store drømmer og ambisjoner, innovasjon og internasjonale bragder. Og ikke minst, om et ønske om å glede andre.

Knut Kavli tok samfunnsansvar lenge før ordet fantes. Han ville at verdiene de hadde skapt, skulle komme hele samfunnet til gode. Derfor skapte han Kavlifondet. Det er en historie verdt å dele, syns vi. Det gjør vi på s. 4-6.

I dagens Kavli er det også mye å glede seg over. Kavlifondets tildelinger har økt fra årlige 20 millioner kroner i 2012, til omkring 100 millioner kroner hvert eneste år siden 2018. Det er takket være alle som handler Kavliprodukter!

«Del med glede. De tre små ordene rommer det aller viktigste om hva Kavlifondet er og hva vi gjør.»

I 2020 reviderte vi Kavlifondets tildelingsstrategi. Nå trapper vi opp de siste års satsning på psykisk helse hos barn og unge. I tillegg skal vi støtte flere prosjekter for ansvarlig forbruk og produksjon. På s. 13-14 forteller vi mer om hvordan vi arbeider og hvorfor vi har valgt å gi disse områdene prioritet.

Våre samarbeidspartnere er ideelle organisasjoner, frivillige ildsjeler, sosiale entreprenører, ungdomsarbeidere, helseforskere og mange andre som gjør en forskjell for andre. De er der året rundt, også når det ikke er pandemi. I krisetiden har de blitt ekstra viktige. De har gjort en fantastisk jobb for noen av de mest sårbare blant oss. På s. 57 kan du lese mer om hvilke prosjekter vi støttet i fjor.

Året som har gått har lært oss at verden og vår alles hverdag kan endres på kort tid. Men én ting kan vi si med sikkerhet: Så lenge Kavli eksisterer, skal Kavlifondet fortsette å dele ut overskuddet til gode formål. Vi er til for andre! Og vi deler med glede.

Inger Elise Iversen

Inger Elise Iversen
Daglig leder i Kavlifondet

Smøreostens far

Historien om Kavlikonsernet er et norsk industrieventyr med ost som hovedingrediens, og en innovativ, karismatisk moldenser i hovedrollen.

Neste gang du lager deg en brødskive med Kavli baconost, send gjerne en god tanke til Fannestranda ved Årø utenfor Molde. For det var der, med utsikt til stolte romsdalsalper, fruktbare marker og en fjord full av fisk, at eventyret om Kavli startet.

7. januar 1872 blir Ole Knudsen Kavli født, som fjerdemann i en søskenflokk på seks. Familiens småbruk er lite, og alle må trå til for at de skal ha mat på bordet og klær på kroppen. Med kyr, sauer, høns og griser, fjordfiske og tømmerhogst får de endene til å møtes gjennom hardt arbeid.

Ole, eller Olav som han etter hvert kaller seg, lærer fort at nøysomhet, arbeid og sparing er en dyd, og allerede som syvåring begynner han å spare. Penger tjener han på ulike småjobber, og målet for sparingen er klart: Han vil reise ut og starte sin egen virksomhet.

GOD TIMING

Da Olav fyller 18 år, har han en egenkapital på 60 kroner. Det tilsvarer omtrent en månedslønn. Pengene blir starten på Kavlikonsernet. Kun dager etter at Olav er blitt myndig drar han til Bergen. Planen er å ta kveldskurs på handelsskolen, jobbe på dagtid og få seg verdifull erfaring før han starter egen virksomhet. 28. mars 1893, tre år etter at han kom til Vestlandets hovedstad, registrerer den handlekraftige 21-åringen firmaet O. Kavli.

KJØPMANNEN: Olav Kavli (1872-1958)

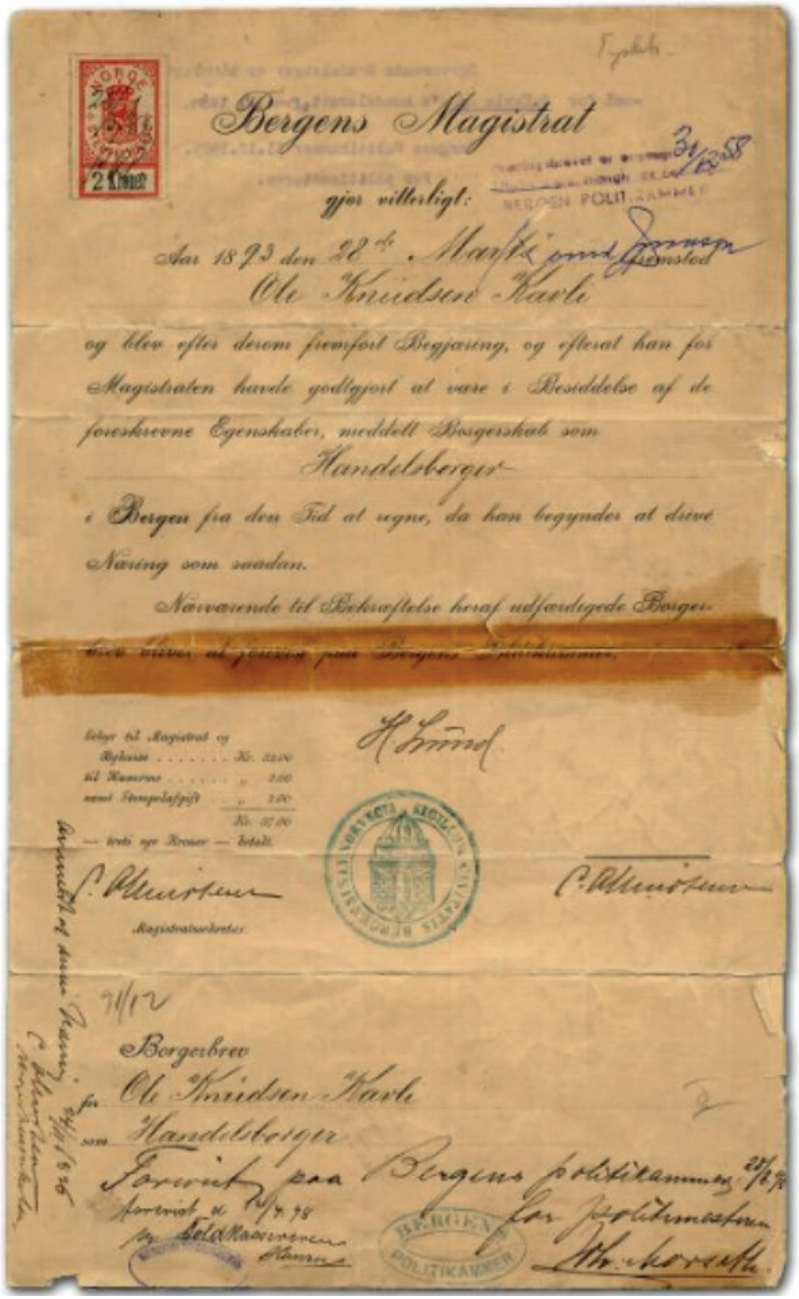
Bergens Magistrat

gjør vitterligt:

Aar 1893 den 28de Marts

Ole Knudsen Kavli

og blev efter derom fremført Begjæring, og efterat han for Magistraten havde godtgjort at være i Besiddelse af de foreskrevne Egenskaber, meddelt Borgerskab som

Handelsborger

i Bergen fra den Tid at regne, da han begynder at drive Næring som saadan.

Nærværende til Bekræftelse heraf udfærdigede Borgerbrev blev at forevise paa Bergens Politikammer.

Borgerbrev

for Ole Knudsen Kavli

som Handelsborger

Forevist paa Bergens politikammer

for politimesteren

HANDELSBREV: Det var en stolt Olav Kavli som forlot Bergen Politikammer 28. mars 1893, med godkjent handelsbrev i lomma. Kavli-eventyret var i gang.

I forretningen sin selger han ost, smør og kjøttvarer, med mysost fra Trøndelag som det viktigste produktet i starten.

Olav Kavli treffer sin tid godt med etableringen. Bergen vokser kraftig. Meierivarer blir produsert industrielt, og luksusvarer som ost og smør selger stadig bedre. Med en generell velstandsøkning i samfunnet ligger alt til rette for suksess for unge Kavli.

SUKSESS OG NEDTURER

Og suksess blir det. Gjennom et århundre preget av to verdenskriger, økonomisk kollaps og gjenoppbygging, kald krig og atomopprusting, bygger familien Kavli opp sitt matvarekonsern produkt for produkt. Noen ganger ett steg fram og minst to tilbake. Som i 1924. Da går bedriften O. Kavli konkurs etter likviditetsproblemer og noen dårlige investeringer. Men bare én måned senere er aksjeselskapet O. Kavli AS etablert og virksomheten fortsetter.

– Historien om Kavli er fascinerende, sier Ola Honningdal Grytten. Økonomiprofessoren kjenner Kavlis historie godt, etter å ha skrevet «Kavli – et industrieventyr», sammen med Kjell Bjørn Minde. Boken ble gitt ut i 2013, i anledning konsernets 120-årsjubileum.

> *«I Kavli har vi noe så unorsk og ubergensk som et multinasjonalt selskap basert på ost, og ikke på fisk.»*

– Olav Kavli ble en pioner innen produktutvikling, norsk eksport og utenlandsetableringer av industri, påpeker Grytten og fortsetter:

– Han var en sann eventyrer som reiste med kofferten sin full av ost. Han skjønte tidlig hvor viktig markedsføring og omtale var, og han regnet hvert land han forlot ostekofferten i, som et nytt eksportland. Da var det jo etter hvert enkelt å si at Kavli eksporterte til flere titalls land.

SÅ KOM PRIMULA

Olav Kavli ville gjerne være først ute med ting. Rundt 1920 pågikk et skarpt kappløp i internasjonal osteindustri om å lage en myk, velsmakende og ikke minst holdbar påleggsost. Å få alle tre

elementer på plass i et produkt var krevende, men den som klarte det, ville gjøre stor suksess.

I 1923 hadde Olav og hans medarbeidere greid å lage en smøreost som smakte godt, ikke var for salt og som holdt seg. I september inviterte han en eksklusiv samling gjester til hemmelig lansering av Primula pakket i halvmåneformet eske med en kjernesunn budeie på etiketten. Osten falt i smak, masseproduksjonen startet og i 1924 ble varemerket Primula registrert. Primula ble lansert internasjonalt i 1925 som verdens første holdbare smøreost, og tok raskt store jafs av markedet i inn- og utland. Osten ble fundamentet for Kavlikonsernets videre suksess.

FABRIKKER I UTLANDET

Kavli var også de første i verden til å selge ost på tube, allerede i 1929. Da eksport- og importregler på 1930-tallet gjorde det vanskelig å få solgt norske produkter til andre land, bestemte Olav seg for å etablere egne Kavli-fabrikker i Østerrike, Danmark, Storbritannia og Sverige. Etter hvert fikk faktisk den internasjonale delen av konsernet større betydning enn den norske. Etter andre verdenskrig ble omsetningsvolumet nesten femdoblet på få år.

– Alt Olav gjorde understreker ambisjonene han hadde. I løpet av 65 år klarte han å bygge opp et norsk multinasjonalt næringsmiddelselskap. En del av suksessen lå i hans evne til å rekruttere gode medarbeidere, vise dem tillit og la dem arbeide selvstendig, sier Ola H. Grytten.

BESØKTE 80 LAND

– Olav Kavli var den visjonære entreprenøren som reiste verden rundt som et levende eventyr. Trolig besøkte han rundt 80 land. I over 60 av disse fikk han solgt ost, ofte gjennom å sjarmere sitt publikum. Han er med rette betegnet som smøreostens Ole Bull, legger han til. Fiolinisten og komponisten Ole Bull var den første norske kunstneren som oppnådde internasjonal berømmelse.

Men alle eventyr har en slutt. Etter en hjerneblødning sommeren 1953 kom Olav Kavli aldri til hektene igjen. Han trakk seg helt ut av daglig styre og stell. 22. september 1958 døde Kavli, 86 år gammel.

«Primula ble lansert internasjonalt i 1925 som verdens første holdbare smøreost, og tok raskt store jafs av markedet i inn- og utland.»

DEL MED glede

Arven etter Kavli: Gleden ved å dele

Han ville gi noe tilbake til samfunnet og samtidig sikre Kavlikonsernets videre liv. Knut Kavli la grunnlaget for begge deler da han etablerte Kavlifondet i 1962.

– Å gi flere barn og unge tilgang til å oppleve, skape og utøve kultur har høy prioritet i Kavlifondet. Kulturaktiviteter er et godt verktøy for å fremme inkludering, fellesskap og tilhørighet, i tillegg til mestring og personlig utvikling, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

Derfor støtter Kavlifondet prosjekter som FeriePULSE, Norges Musikkorps Forbunds (NMF) gratis ferietilbud til alle barn og unge i Oslo, Molde og Bergen. I fem dager er det samlinger med musikk, samvær og kreative aktiviteter.

– Uken kulminerer i en forrykende forestilling for familie og venner, forteller Iversen.

Tusenvis av barn og unge har fått nye muligheter i prosjekter som Kavlifondet har støttet. Andre eksempler er Fargespill, Kulturhjerte og Guttas Campus i Norge, og Maskrosbarn,

FERIE FOR ALLE:
Norges Musikkorps Forbund arrangerer gratis ferieaktiviteter for barn og unge, med støtte fra Kavlifondet.
Foto: Hanne Eide Andersen, Kavlifondet

GRÜNDERPARET: Karin Kavli (1906-1990) og Knut Kavli (1896-1965). Karin Kavli var en berømt svensk skuespiller.

Erikshjälpen og Mind Sverige i Sverige. I Storbritannia støtter Kavlifondet organisasjoner som New Writing North og Curious Monkey, som bruker kultur som verktøy i arbeid med utsatte barn og unge.

Gjennom støtte til disse prosjektene, og mange flere, fortsetter Kavlifondet å gjøre en forskjell både i enkeltmenneskers liv og for samfunnet de lever i. Det ville garantert ha gledet både stiftelsens opphavsmann, Knut Kavli, og faren Olav som grunnla Kavlikonsernet.

RAUS OG ENGASJERT

Knut Kavli overtok som hovedaksjonær og direktør i Kavli da faren døde i 1958. Knut var levende opptatt av kultur og humanitære formål. Han hadde også ord på seg for å være raus og samfunnsengasjert som sin far, og hjalp gjerne frem ungdom i både utdanning og yrke. Som oftest i det stille.

SIDEN 2012 HAR KAVLIFONDET DELT UT 652 MILLIONER KRONER TIL GODE FORMÅL

– Knut og kona Karin fikk aldri barn. Dermed var det ingen arvinger til å overta Kavlikonsernet etter ham. Knut slet etter hvert med en del helseplager, og han begynte å tenke hva som ville være det beste for bedriften i fremtiden, forteller Ola Honningdal Grytten, forfatter av boken om konsernet som ble utgitt til 120-årsjubileumet i 2013.

Olav Kavli hadde brukt hele livet sitt til å bygge opp Kavli til et stort, multinasjonalt matvarekonsern. Sønnen ville ikke at livsverket skulle forvitre og bli fordelt på mange eiere. Målet hans

INNOVATØREN: Først oppfant Olav Kavli smøreosten. Senere kom den på tube.

var å sikre at eierskapet forble konsentrert til én eller noen få eiere, at det skulle vokse og utvikle seg videre og ikke minst: at Kavli skulle fortsette å være basert i Bergen.

EN ANNERLEDES EIER

Etter å ha vurdert en rekke løsninger, tok Knut til slutt en beslutning. I et brev han skrev til direktør Olav Jacob Dreyer i mai 1962, får vi et innblikk i tankegangen hans:

Da jeg begynner å komme opp i årene, vil jeg gjerne sikre vårt firmas fremtid på den måte at jeg ikke etter min død skal risikere at firmaet kommer i hendene på eller under innflytelse av utenforstående, og med utenforstående mener jeg folk som ikke i større stillinger arbeider i firmaet. Jeg har derfor etter mange og lange modne overveielser besluttet meg til å opprette et allmennyttig fond ...

– Julen 1961 kan ha vært avgjørende for Knuts beslutning. Han reflekterte mye over julens budskap og farens oppvekst i et sterkt kristent miljø, der det å gjøre godt for andre var høyt verdsatt. For Knut ble det viktig å gjøre noe bra med arven. Samtidig ville han sikre Kavlikonsernets videre liv, forteller Grytten.

25. april 1962 ble stiftelsen O. Kavli og Knut Kavlis Allmennyttige Fond, i dag kalt Kavlifondet, etablert. Fra første stund var formålet «å fremme humanitære formål, forskning og kultur». Det skulle skje ved at man delte ut overskudd fra selskapet.

MILLIONTILDELINGER

Kunstneren Rolf Aamot og konsertpianist Jan Henrik Kayser var de første som fikk støtte fra Kavlifondet. De fikk 5000 kroner hver, noe som tilsvarer 56 000 kroner i dag. Denne første tildelingen skjedde i februar 1965, etter at Kavlifondet hadde brukt et par år på å bygge opp kapital og «finne formen» med et tremannsstyre, ledet av Knut Kavli.

– Kavli var en bedrift med et godt rykte, og det å få støtte fra stiftelsen var viktig. Pengene var én del av det, men anerkjennelsen som lå i støtten betydde mye for mottakerne, forteller Grytten.

Tildelingene fra Kavlifondet var relativt beskjedne de første tiårene. De siste ti årene har summene økt kraftig. I 2012 delte Kavlifondet ut 20,6 millioner kroner. Seks år senere var beløpet seksdoblet til drøyt 131 millioner kroner. 60 prosent av midlene går til humanitære formål, 30 prosent til forskning og 10 prosent til kultur.

Knut Kavli fikk bare med seg den aller første tildelingen. Høsten 1965 ble han alvorlig syk og døde. Men kontinuiteten var sikret og mandatet klart: Kavlifondets styre skulle tildele midler, forvalte kapitalen og passe på at selskapet hadde overskudd og avkastning på aksjene. Ingen liten oppgave for et styre på tre personer. I årenes løp har forretningsmodellen blitt justert noe innenfor rammene som fastsettes i stiftelsesvedtektene.

Kavlifondet har i alle år kunnet forvalte pengene fra Kavli til det beste ut fra formålet som Knut Kavli definerte tidlig på 1960-tallet. Siden 1994 har et holdingsselskap, som Kavlifondet er eneeier av, tatt seg av konsernstyringen. Slik er Bergensbedriften fortsatt et konsern og en stiftelse med vilje og evne til å dele med glede!

Et konsern uten like

Stiftelsen Kavlifondet eier hele Kavlikonsernet. Ikke omvendt. Den unike eierstrukturen legger grunnlaget for et matvarekonsern uten like i Norge.

«Jeg mener at vi kan bli enda råere sånn at Kavlifondet kan bli enda rausere.»

Kenneth Hamnes, konsernsjef i Kavli Holding AS

– Kavlikonsernet skal skape verdier for gode formål. Det betyr helt enkelt at vi har presset på oss for at gode formål skal få mest mulig, og det bruker vi som meningsfull motivasjon, sier Kenneth Hamnes.

1. februar 2021 tok han over som ny konsernsjef i Kavli Holding AS. Kavli Holding er selskapet som eier alle konsernets datterselskaper i Norge og utlandet, kalt Kavlikonsernet i kortversjon. Det var i Bergen det startet. Fortsatt ligger konsernets hjerte og hovedkontor på Nesttun, rett utenfor vestlandshovedstaden.

FREMTIDSRETTET LEDELSE

Helt siden Knut Kavli overførte eierskapet til Kavlifondet i 1962, har deler av overskuddet blitt investert i å styrke og videreutvikle virksomheten, mens resten deles ut til gode formål. I tillegg forvaltes en finansportefølje som utjevner både finansieringen av den allmennyttige virksomheten og eventuelle kapitalbehov i Kavlikonsernet.

Knut Kavli var tydelig på at konsernet skulle preges av fremtidsrettet forretningsmessig ledelse. Med Kenneth Hamnes (51) har Kavlikonsernet fått en leder med bred erfaring fra, og et sterkt engasjement for dagligvarebransjen. Siviløkonomen har bakgrunn som blant annet administrerende direktør i Maarud AS, salgsdirektør i Stabburet AS og produktsjef i Lilleborg AS. Til Kavli kom han fra jobben som konsernsjef i vin- og brennevinsselskapet Arcus ASA.

– Jeg har jobbet i og rundt dagligvarebransjen hele min karriere. Jobben i Kavlikonsernet ligner på det jeg har gjort tidligere; det dreier seg om sterke merkevarer, fokus på innovasjon og tøff konkurranse.

Det som er unikt og annerledes er eierformen. Det å jobbe for et allmennyttig stiftelse blir nytt og spennende, og betyr absolutt noe ekstra. Jeg er stolt når jeg kan forklare dette til folk som ennå ikke vet, sier Hamnes.

DET LILLE EKSTRA

Den nye konsernsjefen forteller at forskning viser at selskaper med et formål som er større enn «bare å tjene penger», presterer bedre over tid.

– Jeg oppfatter at det betyr mye for alle våre ansatte at overskuddet går til gode formål innenfor forskning, humanitært arbeid og kultur. Jeg er

også sikker på at både verdigrunnlag og formål vil bli viktigere for å tiltrekke seg gode ansatte. Arbeidssøkere i dag ønsker meningsfulle jobber, og der er vi perfekt posisjonert, mener Hamnes.

– Kavli har hatt en flott utvikling over mange år, så vi skal gjøre vårt beste til at dette fortsetter. Jeg mener at den ekstra dimensjonen gir oss noe ekstra, fortsetter han.

STERKE MERKEVARER

Konsernsjefen beskriver Kavli som et ledende matvareselskap med sterke merkevarer og solide posisjoner i lokale markeder.

– Kavli er meget vel ansett og hevder seg jevnlig i rangeringer rundt innovasjon, merkevarestyrke og bærekraft. Vi har god dialog med forbrukere og kunder, og jakter alltid på innsikt vi kan omsette til lønnsom vekst.

LOKALE SMAKER

Kavlikonsernet har i dag virksomhet i fire land: Norge, Sverige, Finland og Storbritannia. Kavlikonsernets måte å jobbe på, er blant dets styrker i markedet, i følge Hamnes.

– Kavli har en multilokal organisasjonsstruktur. Det betyr at de lokale selskapene har en egen verdikjede med produktutvikling, produksjon, markedsføring og salg. Det gjør at vi kan treffe enda bedre med lokale

smaker og konsepter. Styrkene vår kommer frem gjennom våre flotte merkevarer, som for eksempel Kavli, Q, Skyr, Primula, Eriks, Planti, Johnny's og mange andre, sier Hamnes.

VEIEN VIDERE

Hvor går så veien under hans ledelse? Hamnes presiserer at strategien ligger fast:

– Vi skal fortsette den flotte utviklingen, og vokse både organisk og gjennom oppkjøp. En av de viktigste oppgavene nå er å få ferdig Q-meierienes nye, flotte innovasjonshus på Jæren, og levere på den ambisiøse innovasjonsplanen som ligger til grunn for investeringen. I tillegg må vi hele tiden jobbe hardt med vår forbedringskultur. Jeg mener at vi kan bli enda råere sånn at Kavlifondet kan bli enda rausere, sier han.

Hamnes beskriver seg selv som en lagspiller, og han ønsker å inspirere selskapene til å samarbeide enda mer.

– Vi har mange svært dyktige medarbeidere i hele Kavlikonsernet og jeg håper jeg kan inspirere alle til å fortsette det gode arbeidet som har gitt veldig bra resultater så langt.

– Hva blir viktig for Kavlikonsernets vei videre?

– Her vil jeg trekke frem bærekraft. Det er et samfunnsansvar vi i Kavli tar på alvor. Arbeidet pågår i de ulike selskapene, og noen land har kommet litt lenger enn andre. Men, det er jo veldig oppløftende at i 2021-rapporten til Sustainable Brand Index oppnådde Q-Meieriene og Kavli henholdsvis andre og femte plass av 33 rangerte selskaper og merker innenfor matvarekategorien. Q-Meieriene ble nummer åtte på total-listen! Dette er jo svært inspirerende for hele konsernet og arbeidet vi har foran oss.

Dette er Kavlikonsernet

KAVLIFONDET OG KAVLI HOLDING AS

- Kavlifondet er heleier av Kavlikonsernet gjennom Kavli Holding AS.
- Kavlikonsernets virksomheter produserer en rekke kjente og kjære merkevarer i sine markeder.
- Kavlifondet deler ut hele overskuddet fra salget av Kavliprodukter til gode formål

KAVLI NORGE/ Q-MEIERIENE

O. Kavli produserer smøreoster, kaviar, majones, Korni kjeks og flatbrød, HaPå-pålegg og dressinger. Kavli er 100 prosent eier av Q-Meieriene.

Q-Meieriene produserer Q-Melk, yoghurt, Skyr, sjokolademelk og de plantebaserte produktene Q Planti.

Antall ansatte: 356

KAVLI SVERIGE

Produserer smøreoster, dressinger, sennep, sauser, majones, oljer, vinagretter, eddik, etc.

Antall ansatte: 223

KAVLI FINLAND

Produserer melkefrie, plantebaserte drikker og yoghurter, under merkenavnet Planti (som også selges i Sverige). Selger også Kavli-produkter fra Sverige.

Antall ansatte: 35

KAVLI UK

Primula Ltd. i Gateshead utenfor Newcastle produserer smøreost under merket Primula.

Castle McLellan Foods Ltd. i Kirckudbright, Skottland, produserer ulike patéer.

St. Helen's farm i York, produserer produkter basert på geitemelk.

Antall ansatte: 294

– Vår tids store samfunnsutfordringer

Barn og unges psykiske helse står sammen med klima og miljø øverst på agendaen i Kavlifondet de neste årene.

– Kavlifondet skal bidra til å løse vår tids store samfunnsutfordringer, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

Stiftelsesvedtektene fastslår at Kavlifondet skal støtte **humanitært arbeid**, **forskning** og **kultur**. I tillegg arbeider stiftelsen etter en tildelingsstrategi som revideres og fornyes med jevne mellomrom.

– Slik vil vi sikre at Kavlifondets midler gjør mest mulig nytte for seg, og at vi til enhver tid bidrar til å løse aktuelle samfunnsutfordringer, sier Iversen.

BARN OG UNGES PSYKISKE HELSE

Høsten 2020 reviderte Kavlifondet sin tildelingsstrategi. To områder skal ha hovedprioritet.

– Vi videreføre og styrker de siste års satsing på tiltak for barn og unges psykiske helse. Det var aktuelt lenge før pandemien, men har blitt enda viktigere nå, sier leder for strategi og utvikling i Kavlifondet, Rune Mørland. Han har ledet arbeidet med den nye strategien.

– Det er helt grunnleggende at barn og unge har det bra, opplever trivsel og trygghet og får utvikle egne ferdigheter, sier han.

Kavlifondet vil bidra gjennom støtte særlig til prosjekter som fremmer inkludering, livsmestring og utdanning.

– Med utdanning og tro på seg selv kan barn og unge bli en ressurs både i eget liv og finne sin plass i fellesskapet. Det er en investering for barna selv og for vår felles fremtid, slår han fast.

ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

I tillegg skal Kavlifondet prioritere å finne flere prosjekter som støtter opp under FNs bærekraftsmål 12 for ansvarlig forbruk og produksjon.

Foto: Mark Savage/Sage Gateshead

«Det er helt grunnleggende at barn og unge har det bra, opplever trivsel og trygghet og får utvikle egne ferdigheter.»

«Som eier av et matvarekonsern har Kavlifondet et spesielt ansvar for å bidra til bærekraftige løsninger innen forbruk og produksjon.»

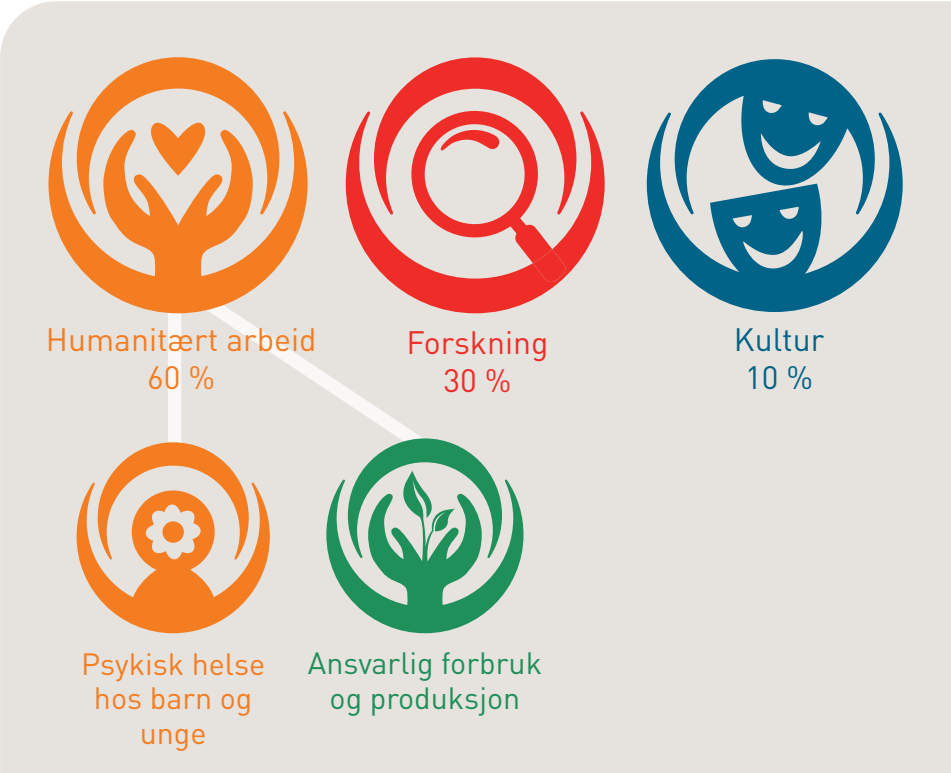

Kavlifondets strategiske tildelingstema understøtter disse bærekraftsmålene:

– Som eier av et matvarekonsern har Kavlifondet et spesielt ansvar for å bidra til bærekraftige løsninger innen forbruk og produksjon. Vi vil se etter innovative tiltak for omfordeling, behandling og gjenbruk av ressurser, sier leder for analyse og rapportering i Kavlifondet, Guro Hjetland Sundsby.

Hjetland Sundsby understreker at de allerede har flere samarbeidspartnere som gjør en veldig god jobb på begge de to overordnede områdene.
– Nå ser vi frem til å finne enda flere som kan bidra til å løse disse utfordringene, sier hun.

FINNER PROSJEKTER SELV

Med unntak av helseforsknings-programmet for barn og unges psykiske helse, har Kavlifondet ingen utlysning av midler. Kavlifondets administrasjon finner potensielle prosjekter gjennom oppsøkende virksomhet og research.

– Vi innhenter også råd og ekspertise fra eksterne fagmiljøer, sier Inger Elise Iversen.

Aktuelle prosjekter inviteres til å sende inn en søknad som basert på administrasjonens innstilling behandles av Kavlifondets styre.

SATSING OVER TID

Prognosene viser at Kavlifondet vil kunne dele ut rundt 100 millioner kroner årlig de neste tre årene.

– Det er midler som vil kunne gjøre en forskjell både i enkeltmenneskers liv og samfunnet. Men det betinger at vi bruker dem godt, sier Iversen, og understreker viktigheten av en tydelig, faglig forankret tildelingsstrategi.

– Det er mange samfunnsnyttige formål som trenger støtte. En tydelig, faglig forankret strategi er nødvendig når vi skal prioritere. For å bidra til langsiktige, positive endringer, må vi satse på utvalgte områder over tid.

NY START: Guttas Campus' læringscamp i Sætervika høsten 2020. Kavlifondet støtter tilbudet som har som mål å få flere gutter til å fullføre videregående skole.

Foto: Trude Brun Wilhelmsen

Skaper ringvirkninger i barn og unges liv

– De har opplevd masse mestring. Man ser at brystet stikker litt lenger frem, og hodet er litt høyere opp. Det er morsomt å se!

«Jeg fikk mer selvtillit etter Guttas Campus. Før var jeg en stille gutt, sjenert og sånn.»

MOTIVERT:
F. v. Soufiane Hamoud, veileder i Guttas Campus, Daniel, Jonas Halmrast og Dagmawe på læringscamp med Guttas Campus i Oslo, 2019.

Foto: Geir Anders Rybakken Ørslien / Spoon Agency

Jonas Halmrast snakker med varme i stemmen om guttene som har vært på to uker intensiv læringscamp med Guttas Campus, hvor Halmrast er lagleder. I tillegg til lesing, skriving og regning , arbeider de med mestring og motivasjon, og med karakterstyrker som optimisme, selvkontroll og viljestyrke.

– Forebyggende arbeid som styrker barn og unges psykiske helse har høy prioritet i våre tildelinger. Vi ser særlig etter prosjekter som fremmer inkludering, livsmestring og utdanning, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

GODE LÆRINGSOPPLEVELSER

I sommersola på Hadeland Folkehøgskole kombineres fotball og bueskyting med klare regler og en fast struktur med gjenkjennelige arbeidsøkter hver dag. Omar Mekki, daglig leder i Guttas Campus, forteller at deltakerne blir møtt på det nivået de er. Med god støtte og veiledning opplever de mestring på områder der de tidligere har hatt store utfordringer.

Etter campen får guttene oppfølging ved mentorsentre i et og et halvt år. Målet er at de skal klare å gjennomføre videregående skole.

Daniel fra Oslo leste i snitt 40 ord i minuttet da han ble med på læringscampen sommeren 2019. Etter campen leste han 100 ord i minuttet.

– Jeg fikk mer selvtillit etter Guttas Campus. Før var jeg en stille gutt, sjenert og sånn. Nå er jeg mer våken og engasjert. Stiller spørsmål og er med på ting, forteller Daniel, som i dag er 16 år og går på videregående skole.

– Vi vil forebygge ensomhet og hindre utenforskap. Det gjør vi gjennom å støtte gode livsmestrings- og utdanningstiltak. Guttas Campus er et glimrende eksempel på akkurat et slikt prosjekt, sier Inger Elise Iversen.

DELER TALENT OG KULTUR

Et annet sted i landet, på en scene i Lillehammer, underviser 20 år gamle Adnan en gruppe barn og tenåringer i dansen dabka, som har opprinnelse fra Syria og Palestina.

– Jeg får den beste følelsen når vi danser sammen, stråler han.

Kulturhjerte er en ukentlig møteplass og utviklingsarena for barn og ungdom, både nybosatte flyktninger og barn som er født i Norge. Sammen skaper de en teaterforestilling basert på kulturuttrykk fra alle sine opprinnelsesland. Prosjektleder Vivian Haverstadløkken gleder seg over nok et år med Kavlifondet-støtte til det inkluderende kulturtilbudet.

– Når ungdommene som ikke har norsk som sitt morsmål, lærer bort sanger, danser eller klappeleker på

FAMILIE: – Kulturhjerte er en del av familien min, sier syriske Adnan. Han kom alene som mindreårig flyktning til Norge.

Foto: Geir Anders R. Ørslien/Spoon

LIVSMESTRING: Kavlifondet støtter Partnership for Childrens arbeid for livsmestring og god psykisk helse hos barn i Nordøst-England og Skottland, hvor Kavli også har matproduksjon.

Foto: Partnership for Children

«Vi vet hvilken positiv effekt musikk kan ha spesielt for mental helse og velvære.»

sitt språk, ser du at de vokser og blomstrer. De får muligheten til å være en ressurs, en som lærer bort, sier hun.

BUTIKK MED GRATIS MAT

I Sverige bidrar støtte fra Kavlifondet til at barnerettighetsorganisasjonen Maskrosbarn (på norsk: Løvetannbarn) har kunnet etablere seg i Malmø. Maskrosbarn arbeider for barn og ungdom fra familier med utfordringer relatert til rus, psykisk helse og vold i nære relasjoner.

– Kavlifondet har bidratt til at Maskrosbarn kunne etablere seg i Malmö med hele Skåne som sitt nedslagsfelt. Stiftelsen gir oss muligheten til å drive ungdomssenteret. Enda flere unge vil få tilbud om støttesamtaler og et barneombud som er et bindeledd mellom ungdommene og det offentlige, forteller Dijana Dizdar, Malmø-ansvarlig for Maskrosbarn.

Flere svenske matsentraler får også støtte fra Kavlifondet. Ved en matsentral samler man inn overskuddsmat fra matvarebransjen, og gir den videre til veldedige organisasjoner som støtter vanskeligstilte. Overskuddsmat er mat som av ulike årsaker ikke kan selges, selv om den er fullt ut god og spiselig. Skåne Stadsmission fikk i 2020 støtte til å utvide sin matsentral, og til å åpne en butikk hvor de deler ut gratis mat til vanskeligstilte. Barnefamilier prioriteres.

LIVSMESTRING PÅ TIMEPLANEN

Ved over 100 barneskoler i Nordøst-England og Skottland settes livsmestring og psykisk helse på timeplanen med støtte fra Kavlifondet. Gjennom programmene Zippy's Friends (5-7 år), Apple's Friends (7-9 år), Passport (9-11 år) og SPARK Resilience (10-12 år) lærer barna å mestre store og små utfordringer i hverdagen, med vekt på opplevelser av mestring, styrking av selvbilde, god kommunikasjon og sosiale ferdigheter. Slik rustes også barna til å tåle større påkjenninger de måtte før eller senere i livet.

– Lærere forteller oss at de finner ut mye mer om barnas tanker og følelser under øktene, slik at de kan forstå og støtte dem bedre. De har lagt merke til at barnas språk endrer seg, og at de blir bedre på å gjenkjenne og uttrykke følelser både i seg selv og andre, forteller Wendy Tabuteau, daglig leder i Partnership for Children.

Et annet Kavlifondet-støttet prosjekt gir 30 000 barn og unge i Nordøst-England muligheten til å synge i kor i årene frem til 2023. Kavlifondet har siden 2014 støttet organisasjonen Sage Gateshead for å fremme kulturtilbudet for flere tusen barn fra de mest vanskeligstilte områdene i landet. Områdene har fra før av en rekke økonomiske og sosiale utfordringer, og er nå blant de hardest rammede av koronapandemien i Storbritannia.

– Vi vet hvilken positiv effekt musikk kan ha spesielt for mental helse og velvære. Det er viktigere enn noensinne at vi kan fortsette å engasjere unge mennesker med musikk, sier Wendy Smith, direktør for kreativ læring i Sage Gateshead.

KULTURHJERTE:
I Kulturhjerte på Lillehammer møtes barn og unge både med og uten flyktning-bakgrunn, for å være sammen og lage fore-stillinger. Profesjonelle scenekunstnere bidrar som instruktører. Kavlifondet har støttet Kulturhjerte siden 2017.

Foto: Mats Michael Olsen/ Spoon

Disse prosjektene fikk også støtte i 2020:

ROS - Rådgivning om spiseforstyrrelser

Kavlifondet støttet i 2020 ROS - Rådgivning om spiseforstyrrelser med tre millioner kroner til styrking av deres lavterskeltilbud. Midlene gikk blant annet til ansettelse av en mannlig rådgiver, med mål om at flere menn skal ta kontakt.

Ung Inkludering

En frivillig organisasjon som motiverer og dyktiggjør lærere og elever til å skape møteplasser i skoletiden for minoritets- og majoritetsspråklig ungdom. De jobber gjennom inkluderingsvalgfag (på ungdomsskolen) eller gjennom medelevordninger og leksehjelpsprosjekter (på videregående skole). Flerkulturelle motivasjonsteam kurser elever i innførings- og kombinasjonsklasser, og holder foredrag i ulike sammenhenger. Kavlifondet støttet i 2020 Ung Inkludering med midler til etablering og utvikling av organisasjonen.

Villa SULT

Stiftelsen Villa SULT driver lavterskeltilbud, behandling, undervisning og forskning innen spiseforstyrrelser og selvskading. Med støtte fra Kavlifondet skal Villa SULT videreutvikle sitt dropin-tilbud til å omfatte digitale plattformer. Med «Villa SULT på Hjul» skal de drive oppsøkende arbeid. Gjennom filmprosjektet Sult HÅP skal de fortelle historier om pasienter som har klart å bli bedre eller friske av spiseforstyrrelser.

Oseana LIVE

Gjennom prosjektet Oseana LIVE tilbyr Oseana Kunst- og Kultursenter gratis strømming av kulturopplevelser til beboere ved sykehjem og andre institusjoner. I 2020 strømmet Oseana LIVE en lang rekke konserter, foredrag og andre kulturarrangement live til over 100 sykehjem og rehabiliteringsinstitusjoner over hele landet, med støtte fra Kavlifondet.

STORIES:
Kavlifondet forteller om prosjektene de støtter i sosiale medier. Her fra en serie i Instagram stories.

Festspillkollektivet

Med støtte fra Kavlifondet lager Festspillkollektivet et gratis utegående inkluderingsprogram i regi av Festspillene i Bergen. Sykehjem, sykehus, fengsel og asylmottak får besøk av festspillartister, som holder konserter for beboere, pasienter, innsatte og pårørende.

PitStop

Utenforskap og ensomhet gjør at stadig flere ungdommer dropper ut av skolen og havner utenfor arbeidsmarkedet. Den sosiale entreprenøren PitStop har som mål å få 10 000 unge med psykiske helseutfordringer ut i skole og arbeid de neste fem årene.

Changing Stories Nepal

Dansk-nepalsk organisasjon som gir barn 8-12 år mulighet til å ta igjen tapt skolegang gjennom intensive læringskurs. Ungdom fra lokalsamfunnene får opplæring slik at de kan lede kursene, som holdes utenom ordinær skoletid for barna. Slik får også de unge verdifull arbeidspraksis. Siden 2018 har over 600 barn fått delta på kursene med støtte fra Kavlifondet.

KAVLI I NEPAL:
Kavlifondet støtter Human Practice Foundations arbeid med 7,5 millioner kroner. Støtten vil bidra til at 13 000 barn får bedre skolegang gjennom styrking av kompetanse hos skoleledelse, lærere, nærmiljø og foreldre.

Foto: Human Practice Foundation

INTROORD:
Human Practice Foundations skoleprosjekt i Nepal.

Foto: Human Practice Foundation

KVALITETSUTDANNING:
Fra Kavlifondets besøk hos Streetlight Schools i 2017:

Foto: Hanne Eide Andersen, Kavlifondet

Human Practice Foundation

Kavlifondet har i flere år støttet den danske hjelpeorganisasjonen Human Practice Foundation og deres utdanningsarbeid. Den nåværende støtteavtalen (2019-2021) vil bidra til at 13 000 barn får bedre skolegang gjennom styrking av kompetanse hos ledelse og læringspersonell. Programmet "Impact Education Programme" skal heve kvaliteten på skolegang og utdanning i Taplejung i Nepal.

Strømmestiftelsen

For mange unge i Nepal er barneekteskap, undertrykkelse og trakassering på grunn av kaste og kjønn store utfordringer i livet. Strømmestiftelsen gir ungdom i Nepal en ny mulighet til å bli sjef over sitt eget liv, gjennom livsmestringsprogrammet Samvad. Jenter prioriteres, og deltakerne lærer blant annet om hvilke rettigheter de har, og hvordan de kan beskytte seg mot vold og undertrykkelse.

Streetlight Schools: Jeppe Park Johannesburg

Gjennom sin egen metodikk og gode prinsipper for effektiv drift klarer denne barneskolen å gi gratis kvalitetsutdanning til barn fra vanskeligstilte bydeler i Johannesburg i Sør-Afrika. Kavlifondet har støttet Streetlight Schools: Jeppe Park siden 2017. Støtten bidrar til å sikre drift og utvikling av skolen slik at den kan ta imot enda flere elever.

LEAP Science & Math Schools, Cape Town

Gir gratis, videregående kvalitetsutdanning til ungdom fra fattige townships i Cape Town, Sør-Afrika. I tillegg til det faglige, er LEAPS eget program for livsmestring obligatorisk. Livsmestringstimene skal gi psykososial støtte, bygge selvbilde og selvtillit, og motivere elevene til å bli ansvarlige medborgere i egne lokalsamfunn.

SE FULL OVERSIKT OVER PROSJEKTER SOM MOTTOK STØTTE PÅ S. 57

Trapper opp for klima og miljø

I årene som kommer vil Kavlifondet øke støtten til klima- og miljørelaterte prosjekter, med FNs bærekraftsmål 12 for ansvarlig forbruk og produksjon som ledesnor.

– Kavlifondet vil i tiden som kommer støtte flere innovative tiltak for omfordeling og gjenbruk av ressurser, sier Guro Hjetland Sundsby, leder for analyse og rapportering i Kavlifondet.

I sin nye tildelingsstrategi har stiftelsen valgt å løfte frem FNs bærekraftsmål 12.

– Bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer med mindre ressurser, sier Hjetland Sundsby.

I Norge og Sverige har Kavlifondet allerede flere gode samarbeidspartnere som arbeider innen disse feltene.

– I årene som kommer vil vi også støtte klima- og miljøprosjekter i de andre landene hvor Kavli har produksjon, og i utviklingsland, sier hun.

Det kan være konkrete aktiviteter som reduserer klima- og miljøavtrykk, eller utdanning og holdningsskapende prosjekter.

«Bærekraftig forbruk og produksjon handler om å gjøre mer med mindre ressurser»

Guro Hjetland Sundsby

Foto: Anne Elisabeth Næss / Kavlifondet

30 prosent av stiftelsens midler går til utviklingsprosjekter i samfunn hvor problemer som fattigdom, økonomisk ulikhet og arbeidsledighet er utbredt.

– Det er menneskene her som rammes hardest. I utsatte samfunn fører klimaendringer og miljøproblemer til store kriser med fordrivelser, dårlig matsikkerhet, tapte liv og redusert helse. Vi har alle et felles ansvar for å bidra til at de klimaskapte utfordringene reduseres, påpeker Hjetland Sundsby.

– Nød og urettferdighet fører også til en mer ustabil verden. Pandemien har vist hvor avhengige vi er av hverandre for å håndtere store utfordringer og kriser. Det gjelder også for klima- og miljøspørsmål, sier hun.

DIGITAL OPPLÆRING: Susanne Nesse med forsiden på Spis opp matens digitale matredderkurs.

Foto: Spis opp maten

Utdanner unge matreddere

Tross pandemi klarte folkebevegelsen @spisoppmaten å holde foredrag for nærmere 1500 elever i Osloskolen i 2020. I tillegg mottok 200 skoler digitalt undervisningsopplegg om matredding.

@spisoppmaten ble startet av Mette Nygård Havre i 2017. Hennes mål er å gjøre hele Norge til matreddere.

– Å informere, inspirere og bygge gode holdninger hos barn og unge er spesielt viktig for å nå dette målet, fastslår Nygård Havre.

BESØKTE 62 KLASSER

Et satsingsområde for @Spisoppmaten er derfor å holde foredrag for skoleelever. Med midler fra Kavlifondet fikk hun mulighet til å leie inn Susanne Nesse til gjennomføring av skoleprosjektet i 2020.

– Susanne skulle besøke så mange elever som mulig på 9. trinn i Osloskolen. Tross pandemi ble det besøk til 62 skoleklasser, matlagingsøkt med de fleste av dem og veldig positiv respons fra elever og lærere, forteller Nygård Havre.

MATREDDERKURS TIL KANARIØYENE

I tillegg laget de et digitalt undervisningsopplegg for 9. trinn. Det ga et nedslagsfelt som var mye større enn skolene i Oslo. Foredraget ble sendt ut til 200 skoler over hele Norge, pluss til Den Norske Skolen i London og på Kanariøyene!

«Hvert år kastes det rundt 417 000 tonn mat bare i Norge.»

– Med støtten fra Kavlifondet klarte vi å spre vårt budskap til svært mange elever i 2020. Vi utdanner dem til å bli mer bevisst sin egen effekt på klimaet, hvordan de kan spare penger og bli gode matreddere, forteller hun.

– Ungdommene på 9. trinn har godt av å bli utfordret til å bruke sansene. Mange av dem har hatt positive opplevelser med matredding etter at vi har vært på besøk.

120 000 FØLGERE

@Spisoppmaten har tilsammen rundt 120 000 følgere på Instagram og Facebook. Her formidler de kunnskap, inspirasjon, oppskrifter og gode tips til matreddere over hele landet.

Hvert år kastes det rundt 417 000 tonn mat bare i Norge.

– Det er et stort problem som vi i Kavlifondet ønsker å bidra til å løse. @Spisoppmaten treffer mange med sin kombinasjon av kunnskap, inspirasjon og nyttig innhold som oppskrifter og tips til bevaring av mat, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

MATREDDER: Mette Nygård Havre startet folkebevegelsen @Spisoppmaten.

Foto: Spis opp maten

Reddet rekordmye mat fra kasting i 2020

Til sammen omfordelte de åtte matsentralene 3 428 tonn mat fra matvarebransjen til veldedige organisasjoner i fjor. Gjennom hele pandemien har de holdt hjulene i gang.

Matsentralene får inn overskuddsmat fra matvarebransjen, og omfordeler den gratis til veldedige organisasjoner. 3 428 tonn mat tilsvarer 6,9 millioner måltider, noe som gir 30 000 måltider reddet hver eneste dag gjennom hele 2020.

– Det er en økning på 31 prosent fra året før, sier en fornøyd prosjektleder i Matsentralen Norge, Paula Capodistrias. Hun legger til at økningen kom med pandemien som en trist ramme.

FLERE TRENGTE MATHJELP

– Over hele landet meldte matsentralene om økt etterspørsel etter mat fra organisasjonene allerede få uker etter den første nedstengingen. Det økte trykket kom blant annet fra folk som brått hadde blitt arbeidsledige, eller som hadde mistet andre hjelpetilbud på grunn av nedstenging, forteller hun.

Alle de åtte etablerte matsentralene har klart å holde driften i gang gjennom hele pandemien.

– De har gjort en fantastisk jobb under krevende forhold som følge av strenge smitteverntiltak, sier Capodistrias.

STØRSTE KLIMA- OG MILJØSATSING

Kavlifondet har støttet oppstart og etablering av norske matsentraler helt siden den første åpnet i Oslo i 2013. Samlet utgjør de stiftelsens største miljø- og klimasatsing så langt.

– Det har vært en fantastisk fin og spennende reise, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

– Matsentralene bidrar til mye positivt på én gang. De reduserer matsvinn, gir hjelp til vanskeligstilte og driver også veldig godt inkludering gjennom arbeidstrening i samarbeid med NAV. Dette er effektiv bruk av Kavlifondets midler, sier Iversen.

Paula Capodistrias.
Foto: Matsentralen Norge

Henting av mat hos Matsentralen Trondheim fjor.
Foto: Matsentralen Trondheim

Kavlifondet og matsentralene

- Totalt har Kavlifondet delt ut 17,1 millioner kroner til etablering og oppstart av matsentralene. Støtten inkluderer også støtte til paraply-organisasjonen Matsentralen Norge.
- I 2020 tildelte Kavlifondet midler til Matsendtralen Vestland, Matsentralen Sør og Matsentralen Innlandet, Matsentralen Vestfold og Telemark samt Matsentralen Norge. Kavlifondet var også inne med støtte til Matsentralen Rogaland, Matsentralen Tromsø og Matsentralen Vestfold og Telemark gjennom tildelinger gjort i 2019.
- Kavlifondet bidrar også til etablering av flere matsentraler i Sverige, i samarbeid med svenske Stadsmissioner i tre områder: Stockholm, Gøteborg og Skåne (Tilsvarende Kirkens Bymisjon).
- Tidligere har Kavlifondet støttet oppstart og etablering av Matsentralen Trondheim, Matsentralen Rogaland og Matsentralen Oslo.

TILDELINGER: MATSENTRALEN

HJELP TIL VANSKELIGSTILTE:
T.v. Frivillig hos Matsentralen Vestland, Solomon Gebreselassie Woldeselassie, hjelper Ida Mathisen fra den lokale, frivillige organisasjonen "Klær og utstyr gis bort til de som trenger det" fra Stord med å laste bilen deres. Bergen, 2019.

Foto: Hanne Eide Andersen/ Kavlifondet

NYKOMMEREN:
Øverst t.h. Matsentralen Innlandet er den niende som mottar støtte fra Kavlifondet. Regionssjef i Kavli, Rune Austdal (t.h.) der og overrakk gavesjekk til daglig leder Klaaspeter Kuperus. Åpning er planlagt til juni 2021.

Foto: Emma Gerritsen

NYE LOKALER:
Nederst t.h. Matsentralen Sør kunne i 2020 flytte inn i Sørlandsparken og få nye lagre for kjøl og frys med støtte fra Kavlifondet. – Dermed kunne vi håndtere flere ganger så mye mat som før, forteller daglig leder Andreas Jølstad.

Foto: Hanne Eide Andersen/ Kavlifondet

Ungdom skaper lokale miljøløsninger

ROLLESPILL: Elever forbereder rollespill med Fremtidspiloten ved Firda videregående skole i 2018.

Foto: Raftostiftelsen

I Raftostiftelsens prosjekt Fremtidspiloten får videregående elever i oppgave å utvikle ideer til lokale miljøløsninger som ivaretar menneskerettighetene.

– Visjonen bak Fremtidspiloten er å gjøre videregående skoleelever til lokale endringsagenter med tro på at de selv kan påvirke egen og andres bærekraftige fremtid, sier daglig leder i Raftostiftelsen, Jostein Kobbeltvedt.

Siden 2015 har Raftostiftelsen og samarbeidspartnerne Impact Hub Bergen og Bærekraftige liv på Landås utviklet og gjennomført Fremtidspiloten i en rekke videregående skoler i Bergen og omegn.

IDEDUGNAD, KREATIVT VERKSTED

Fremtidspiloten består av totalt 20 timer med ulike kurs og aktiviteter både for lærere og elever. Først får lærerne kurs i innovasjonsmetodikk i klasserommet.

– Deretter er det Fremtidsverksted med elevene, med idédugnad og kreativ prosess for å identifisere løsninger på klima- og miljøproblemer. Til slutt er det prototypeverksted med videreutvikling av idéene og design av prototype, forteller Kobbeltvedt.

UTVIKLER LOKALE LØSNINGER

Bevisstgjøring på koblingen mellom klimautfordringer og menneskerettigheter er en rød tråd i hele programmet. Målet er at elevene skal utvikle egne, lokale løsninger for klima og miljø som også ivaretar menneskerettighetene.

Pandemi og smitteverntiltak påvirket også Fremtidspiloten.

– Gruppene måtte deles opp etter smittervernregler, noe som gav dobbelt så mange undervisningsøkter. Noen klasser måtte ha digital gjennomføring, og en klasse ble utsatt til våren 2021, forteller Kobbeltvedt.

ROSER LÆRERNE

Allikevel, både våren og høsten 2020 fikk Raftostiftelsen gjennomført alt de hadde planlagt for. Kobbeltvedt roser lærerne som tok utfordringen med å gjennomføre hele eller deler av undervisningen digitalt.

– Vi er veldig takknemlige og fornøyde med at vi har kunnet opprettholde aktiviteten på prosjektet gjennom pandemien, sier han, og legger til:

– Generelt merker vi stor interesse for bærekraftig utvikling fra flere fag nå som temaet er tverrfaglig i de nye læreplanene.

SPENNENDE KLIMAUNDERVISNING

– Programmets kobling mellom klima og miljø med menneskerettigheter og sosialt entreprenørskap gjør Fremtidspiloten til en ny og spennende form for klimaundervisning, som Kavlifondet er glad for å bidra til, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

Kavlifondet har støttet gjennomføring og utvikling av Fremtidspiloten siden 2017.

«Grønn omstart etter koronakrisen?» mest populært

FØR KORONA:
F. v. daglig leder og redaktør i energiogklima.no, Anders Bjartnes, politiker Kari E. Kaski (SV), Anne Jortveit, forfatter Aage Borchgrevinck, Cicero-forsker Bård Lahn på Klimafrokost om Equinors klimautfordringer og statens strategi som eier, 28. februar 2020.

Foto: Anne Elisabeth Næss/Kavlifondet

"Grønn omstart etter koronakrisen?" ble temaet som trakk flest deltakere til Klimafrokost i 2021. Nærmere 1 000 mennesker fulgte Norsk klimastiftelses arrangement digitalt.

– Vi har lært en hel del om digitale sendinger, men savner de fysiske møtene, sier prosjektleder for Klimafrokost i Norsk Klimastiftelse, Anne Jortveit.

Siden 2014 har Norsk Klimastiftelse arrangert Klimafrokost med støtte fra Kavlifondet. Klimafrokost er åpne arrangementer med fagbasert kunnskapsdeling og diskusjon om temaer knyttet til klimaendringer, klimaløsninger og energiomstillingen.

TREKKER STADIG FLERE

– Vi belyser ofte viktige klimaspørsmål som ikke alle andre tar opp, sier prosjektleder for Klimafrokost og nestleder i Norsk klimastiftelse, Anne Jortveit.

Klimafrokost trekker stadig flere deltakere, fra både fagmiljøer, organisasjoner, næringsliv, politisk miljø og andre interessenter.

– Vi opplever at Klimafrokost har blitt en verdsatt arena for kunnskapsdeling og saklig samtale rundt klima-utfordringer fundert på fagkunnslap, sier Jortveit.

REKORD FOR GRØNN OMSTILLING

Fra 12. mars i fjor satte pandemien en midlertidig stopper for Klimafrokost med personlig oppmøte. De heldigitale arrangementene kom raskt i gang, og ble svært vellykket.

– Da vi i mai inviterte til å belyse temaet "Grønn omstart etter korona-krisen?" digitalt, med EUs første klimakommissær Connie Hedegaard som innleder, fikk vi hele 981 påmeldte, forteller Jortveit.

I SKYGGEN AV PANDEMIEN

Også de andre digitale klimafrokostene har trukket godt med seere. Klima-stiftelsens nestleder mener allikevel at klimasaken generelt har havnet noe i skyggen av covid-19.

– Samtidig har pandemien fått frem at det er maktpåliggende å vektlegge forskning og kunnskap når globale problemer og kriser skal håndteres. Mitt håp er at forskning og kunnskap post pandemien får større betydning også i klimasaken, og at mange land går lengre enn Norge i å bruke gjenoppbyggingen til å få fart på det å fase ut fossil energi, sier Jortveit.

– KAN UNNGÅ MYE LIDELSE

Nå ser hun frem til de kan starte opp med fysiske samlinger igjen.

Høsten 2021 avholder de Klimafrokost nummer 50.

– Den skal det handle om dem som rammes hardest, enten det er snakk om korona eller klima: Mennesker som har minst fra før. For hver 0,1 grad oppvarming vi klarer å forhindre, unngår vi mye menneskelig lidelse. Det er en enorm motivasjon i arbeidet med å formidle klimaløsninger, sier Anne Jortveit.

TILDELINGER: KLIMAFROKOST

POLITIKER TIL KLIMAFROKOST:
Øverst t.v. Espen Barth Eide (Ap) var blant innleggsholderne på Klimafrokost i februar i fjor, da temaet var Equinor og klima-utfordringene.

Foto: Anne Elisabeth Næss/ Kavlifondet

KLIMASJEFEN:
Øverst t.h. Klimafrokost har hatt i mange ledende profiler innen klima og miljø. I 2018 var FNs klimasjef, Christiana Figueres i panelet på Klimafrokost, sammen med daværende klima- og miljøminister Ola Elvestuen (V). T. h. Anders Bjartnes, redaktør i Norsk klimastiftelse.

Foto: Norsk klimastiftelse

FULLT HUS:
Nederst t-v. Klimafrokost og fagbaserte diskusjoner om klimautfordringene får et stadig større publikum. Her fra Klimafrokost i slutten av februar 2020, rett før Norge stengte ned som følge av pandemien.

Foto: Anne Elisabeth Næss/ Kavlifondet

Hjertesaker i nærmiljøet

I samarbeid med dagligvarebutikker over hele landet skal Kavli dele ut til sammen 300 000 kroner til lokale idrettslag, foreninger og andre ildsjeler. Alle kan nominere lokale hjertesaker som gjør en forskjell i sitt nærmiljø.

– Hele overskuddet fra salg av Kavli-produkter deles ut til gode formål gjennom vår unike eier Kavlifondet. Nå inviterer vi folket til å være med på å bestemme hvem vi skal dele med. Alle kan nominere sine lokale hjertesaker, forteller administrerende direktør i Kavli Norge, Kristine Aasheim.

– Her handler det om å støtte de små og nære initiativene som skaper glede og gjør en forskjell for mennesker i sine lokalmiljø, fortsetter Aasheim.

Kavli står for utlysning av midlene i samarbeid med dagligvarebutikker rundt omkring i Norge.

– Vi håper at så mange som mulig vil engasjere seg. Lokale initiativer er kanskje viktigere enn noen gang, med tanke på situasjonen som nå har vart i over et år. Vi håper at midlene kan skape positive ringvirkninger i nærmiljøene hvor de deles ut, sier Aasheim.

DELER MED GLEDE: Daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen og administrerende direktør i Kavli Norge, Kristine Aasheim.

Foto: Ingelin Moltu Frækhaug

Nominasjonene legges inn på kavli.no. Lokale butikker er med på å spre budskapet, sammen med Kavli og Kavlifondet. En jury med representanter fra Kavli, Kavlifondet og butikkene skal velge ut til sammen 12 formål som hver får tildelt 25 000 kroner.

– Og hvis vi velger ut akkurat din lokale hjertesak, får du også lov til å dele ut støtten, legger Aasheim til.

Daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen, viser til at det vanligvis er administrasjonen i Kavlifondet som finner prosjektene som får støtte.

– Vi synes imidlertid at det er kjempekjekt at forbrukerne nå får mulighet til å dele med sine lokale hjertesaker, sier hun.

Slik kan vi alle dele

- Kavli, daglivarebutikker og Kavlifondet har gått sammen om å involvere forbrukerne i å dele ut overskuddet til gode formål
- Utlysningene skjer i samarbeid med lokale butikker
- Formål som nomineres må være forankret i nærmiljøet til den som nominerer. De kan også være lokallag av større, nasjonale organisasjoner
- I 2020 ble tre lokale formål valgt ut til å motta 25 000 kroner: Ungdomsklubben Zinken i Fana, Sykehusklovnene Arendal og Fotballaget Brumunddal for funksjonshemmede
- I 2021 skal ytterligere ni lokale formål velges ut over hele landet

DELER MED GLEDE:
Kavli-medarbeidere i Bergen.
Foto: Cedric Mediavilla/Kavli Norge

Når de ansatte deler med glede

Ungdom som har medfødt hjertefeil får nytt livsmestringstilbud. Det sørget Kavli-medarbeider Patrick Braathen for gjennom den årlige ansattgaven i Kavli.

ANSATTGAVEN

STØTTE TIL KREFTSYKE: HR-direktør og kommunikasjonssjef i Kavli Sverige, Jessica Sehlin og generalsekretær i CancerRehabFonden på overrekkelse av gavesjekk, desember 2020.

Foto: Kavli Sverige

FØR PANDEMIEN: Som følge av smitteverntiltak valgte Kavli Finland å holde tildelingsseremonier utelukkende på Teams i 2020. Her er et bilde fra sjekkoverrekkelsen i 2019.

Foto: Kavli Finland

STOLT: F.v. Administrerende direktør i Kavli UK, Paul Lewney, innsamlingsleder for Maggie's Newcastle, Jessica Maguire, HR-rådgiver i Kavli UK, Helen Lowes og Kavlis Paul Annan på gavesjekkoverrekkelse i 2019.

Foto: Kavli UK

Én gang i året er de ansatte i Kavli med og bestemmer hvem som skal få midler fra Kavlifondet.

Gjennom ordningen kalt «ansattgavene» kan alle medarbeidere nominere og stemme frem formål de ønsker skal motta støtte.

– Det er utrolig flott og givende at vi kan stemme frem våre hjertesaker, sier Patrick Braathen, distriktsansvarlig i Kavli Norge. Han nominerte Foreningen for hjertesyke barn, som mottok 400 000 kroner fra fjorårets ansattgave i Norge.

Braathen blir motivert av å jobbe i en bedrift der hele overskuddet deles ut til gode formå.

– Det gir merverdi i arbeidet, og en stolthet til arbeidsplassen du ikke finner andre steder, fortsetter han.

Foreningen for hjertesyke barn er en organisasjon som ligger Braathen spesielt nær. Han ble selv født med hjertefeil, og har vært medlem.

– Jeg har selv følt på usikkerheten rundt hjertesykdom, det å være «annerledes» både som barn og voksen og på viktigheten av å ha en god interesseorganisasjon, sier han, glad for å få gi noe tilbake, slik at flere kan få den samme, gode støtten.

– Foreldre og barn får oppfølging fra helsepersonell, de støtter forskning og man får et nettverk med likesinnede. Jeg kan ikke finne en viktigere sak å støtte, sier han.

ÅRLIG HØYDEPUNKT

Prosjektene som nomineres til ansattgaven må være nasjonale eller lokale, og omfatte humanitært arbeid. I adventstiden blir de utvalgte organisasjonene invitert til feiring og overrekkelse av gavesjekker sammen med de ansatte.

– Ansattgavene er et årlig høydepunkt for oss i Kavlifondet, som i resten av Kavlikonsernet. Det brede engasjementet i nominasjonsprosessene er inspirerende og gjør oss alle stolte, sier Inger Elise Iversen, daglig leder i Kavlifondet.

«Vi opplever at ansatte er stolte over denne muligheten, og at de synes det er veldig kjekt å få være med på.»

Tonje Skulstad Johannessen, HR-medarbeider i Kavli

FORENINGEN FOR HJERTESYKE BARN: Patrick Braathen er distriktsansvarlig i Kavli Norge. Her overrekker han Ansattgaven 2020 til Helene Thon i Foreningen for hjertesyke barn, som han selv nominerte.

«At vi ansatte har muligheten til å være med på å velge frem våre hjertesaker er utrolig flott og givende.»

Patrick Braathen, salgsmedarbeider Kavli

Hun mener de ansatte er flinke til å velge gode, viktige formål.

– Det er alltid like spennende å se hvilke formål som får støtte. Mange nominasjoner er basert på egne, personlige erfaringer og et ønske om at andre skal få den hjelpen de selv opplevde. Det gjør ekstra inntrykk. Det er medarbeiderne i Kavlifondets bedrifter som skaper verdiene vi deler ut til gode formål, og vi syns det er veldig kjekt at de også involveres i hvordan overskuddet fordeles, sier Iversen.

KREATIV VRI PÅ UTDELINGEN

Vanligvis arrangeres det mottakelser med overrekkelse av gavesjekker og hyggelig samvær, der både mottakere av støtten og de ansatte i Kavli-bedriftene er til stede. Pandemien gjorde at man ikke kunne avholde slike samlinger i fjor, men hvert land fant sin egen, kreative vri for å gjøre stas på de utvalgte organisasjonene.

– Nominasjonene ble gjennomført på Workplace, og vi hadde nettbasert avstemming. Overrekkelse av gavesjekker skjedde med få personer tilstede, og ble så klippet sammen til en film som ble delt med alle ansatte på Workplace, forteller Tonje Skulstad Johannessen, HR-medarbeider i Kavli Norge.

– Ansattgaven er noe av det som gjør det helt spesielt å arbeide i Kavli. Vi opplever at ansatte er stolte over denne muligheten, og at de synes det er veldig kjekt å få være med på, fortsetter hun, og legger til:

– Å jobbe i et selskap som eies av en allmennyttig stiftelse, preger jobben vi gjør, beslutninger som blir tatt, og både motiverer og inspirerer ansatte til å yte det lille ekstra. Å selv få være med å nominere sine hjertesaker og dele ut midler til gode formål, oppleves nært og personlig.

Disse fikk også ansattgave i Norge i 2020

Uvanlig jevnt løp i avstemningen og situasjonen i samfunnet for øvrig, gjorde at Kavli Norge i år valgte å fordele pengene mellom samtlige 14 organisasjoner som var nominert.

Make-A-Wish Norge:	500 000
Stiftelsen PsykOpp:	400 000
Foreningen for hjertesyke barn:	400 000
Livsglede for Eldre:	400 000
Sykehusklovnene:	200 000
Ønsketransporten:	200 000
Gynkreftforeningen:	200 000
SeMeg:	200 000
Aktivt Pusterom:	200 000
BUA:	100 000
A-larm:	50 000
Varmestuens venner:	50 000
Erkeengler:	50 000
Norsk Lymfødem- og lipødemforbund (NLLF):	50 000

Se full liste over tildelinger på s. 57

Nye millioner til forskning som nytter

Kavlifondets helseforskningsprogram skal sikre at stiftelsens midler går til forskning med høy nytteverdi. Fra 2017 til 2023 skal Kavlifondet dele ut totalt 135 millioner til forskning innen barn og unges psykiske helse.

Foto: iStock (Getty Images)

– Bortkastet helseforskning kan unngås, sier Jan-Ole Hesselberg, som leder Kavlifondets program for helseforskning.

85 prosent av all helseforskning er bortkastet. Hvert år pøser verden 100 milliarder dollar, eller nesten 850 milliarder kroner, inn i helseforskning som ikke tilfører noe av verdi verken for helsepersonell, pasienter eller pårørende. Det konkluderte to britiske forskere i en studie publisert i The Lancet i 2009. Studien vakte oppsikt.

TEAMET: Daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen, seniorrådgiver Ida Charlotte Svege og programansvarlig Jan-Ole Hesselberg i Kavlifondets helseforskningprogram.

Foto: Anne Elisabeth Næss/Kavlifondet

«Hvordan sikrer vi at vi støtter gode formål som faktisk er til nytte?»

SAMMENSATTE ÅRSAKER

Årsakene til bortkastet forskning er flere, ifølge Hesselberg: Det handler for eksempel om for dårlige metoder og planlegging som gjør forskningen ubrukelig. Om forskning på områder der kunnskapen allerede er god nok og ytterligere verifisering er unødvendig. Om resultater som ikke publiseres eller når frem til pasientene og behandlerne deres, eller som rett og slett ikke er av interesse for pasientene.

– Kanskje er det, for eksempel, ikke matnyttig å forske videre på virkningen av et medikament, dersom pasientene uansett velger det bort fordi det gir vektøkning, forklarer Hesselberg.

– Vi snakker altså ikke om forskning som ikke finner effekt av en behandling eller et medikament. Bortkastet helseforskning er noe annet, det er forskning som av ulike årsaker ikke er nyttig, påpeker seniorrådgiver Ida Svege, som sammen med Hesselberg er ansatt i helseforskningsprogrammet gjennom en samarbeidsavtale med Stiftelsen Dam.

BA OM RÅD

– I Kavlifondet stiller vi oss kontinuerlig spørsmålet: Hvordan sikrer vi at vi støtter gode formål som faktisk er til nytte, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

Hun var tilstede på en forskningskonferanse hos Stiftelsen Dam i 2016, der Jan Ole-Hesselberg holdt innlegg om bortkastet helseforskning. Og ble engasjert. Kavlifondet hadde nemlig et ønske om å tildele forskningsmidler mer målrettet og med bedre kvalitet.

Etter konferansen tok Iversen kontakt med Stiftelsen Dam og Hesselberg for å få råd om hvordan Kavlifondet best kunne sikre at stiftelsens midler gikk til forskning med reell nytteverdi. Resultatet ble Kavlifondets program for helseforskning. Et nybrottsarbeid som kunne realiseres takket være et fremoverlent styre i Kavlifondet.

KUNNSKAPSHULL

Bortkastet helseforskning er mye diskutert i medisinske miljøer, men det massive omfanget er sannsynligvis overraskende for mange, tror Hesselberg og Svege.

– Det er et «metaproblem», påpeker Hesselberg.

«To områder skilte seg ut som underfinansierte: psykisk helse og muskel- og skjelettlidelser.»

Jan-Ole Hesselberg

Altså: Det er fullt mulig å unngå, men systemet er ikke godt nok rigget for å avdekke bortkastet forskning og styre finansieringen slik at den går til forskning det er behov for og som har effekt. Det vil Kavlifondet, som en betydelig finansiør, ta ansvar for.

Kontakten mellom Kavlifondet og Stiftelsen Dam ble starten på et tett samarbeid, som i 2017 resulterte i en egen tilnærming til forskningsfinansiering. Den bygger på en modell utviklet av James Lind Alliance i Storbritannia.

Nøkkelen ble å utvikle en metode for å identifisere kunnskapshull.

Første skritt var å kartlegge sykdomsbyrden i Norge. Hvilke helseutfordringer belaster hver enkelt av oss og samfunnet mest? Og hvor går forskningsmidlene?

– To områder skilte seg ut som underfinansierte: psykisk helse og muskel- og skjelettlidelser, forteller Hesselberg.

Kavlifondets styre besluttet å rette alle tildelinger fra det nye programmet for helseforskning mot barn og unges psykiske helse i årene 2017-2023.

STERKT LAG

For å identifisere kunnskapshull og evaluere søknader trengs et sterkt lag.

Kavlifondet har alliert seg med noen av landets beste miljøer på barn og unges psykiske helse: Direktør Arne Bjørndal og seniorrådgiver Karianne Thune Hammerstrøm ved Regionsenter for barn og unges psykiske helse - Helseregion Øst og Sør, og Johan Siqveland, psykolog og seniorrådgiver ved Akershus Universitetssykehus. De utgjør programmets fagutvalg for strategi.

BRUKERMEDVIRKNING

Før hver årlige utlysning gjør de systematiske søk i forskningslitteraturen for å avdekke forskningsspørsmål vi ikke har svar på. Deretter inviteres pasienter, pårørende og helsepersonell til å stemme på de kunnskapshullene de mener bør prioriteres. De med flest

Foto: Anne Elisabeth Næss

stemmer blir en del av utlysningen som beskriver hvilke prosjekter forskerne kan søke om midler til.

Involvering av brukerne er et økende krav i helseforskning. Kavlifondet tar brukerinvolveringen ett skritt lenger enn de fleste finansiører, gjennom å involvere pasienter, pårørende og helsepersonell i arbeidet med å finne kunnskapshull. I tillegg stiller stiftelsen krav om at minst to brukerrepresentanter involveres i selve forskningsprosjektet.

SIKTET HØYT

Utlysningen i 2020 var baserte på ti konkrete kunnskapshull, blant annet effekten av ikke-medikamentelle tiltak for barn og unge med ADHD, effekten av tiltak rettet mot psykisk helse i barnevern og effekten av tiltak utviklet for å redusere selvmordsrelatert atferd blant ungdom.

Et eget internasjonalt fagutvalg for kvalitet vurderer søknadene som kommer inn.

– Her siktet vi høyt og interessen for å være med i utvalget var større enn vi trodde. Vi begynte på toppen av listen over verdens fremste eksperter, og kom ikke langt ned før vi hadde rekruttert de vi trengte, forteller Hesselberg.

– Kompetansen er skyhøy og de går virkelig søknadene etter sømmene, supplerer Svege.

– Vi har stort sett fått positive tilbakemeldinger på metoden, men noen mener at vi legger føringer som forstyrrer den frie forskningen. Diktering av forskning er nemlig en het potet, men det mener vi er noe annet enn det vi gjør, påpeker hun.

PSYKISK HELSE PÅ AGENDAEN: F. v. programleder Karoline Marie Enoksen, psykologspesialist Gerd Kvale, samfunnsdebattant og forfatter Ingeborg Senneset, psykologspesialist Bjarne Hansen og Jan-Ole Hesselberg diskuterte psykisk helse, forskning og behandlingstilbud på lansering av Kavlifondets podkast Tech, håp & kjærlighet i januar 2020.

Foto: Anne Elisabeth Næss

«Vi krever også «open access»-publisering, slik at alle som vil får tilgang til resultatene, ikke bare de som har abonnementer på dyre tidsskrifter.»

DELER LØSNINGENE

Manglende publisering, og dermed spredning av resultatene så de kan tas i bruk, er én av årsakene til bortkastet forskning. Derfor krever Kavlifondet at forskningsmål og -metode forhåndsregistreres i åpne registre.

– Det gjør at bordet fanger. At de er «åpne» betyr at alle har tilgang til dem. Da kan leseren av en artikkel selv sjekke hva forskerne sa de skulle gjøre, forklarer Hesselberg.

– Vi krever også «open access»-publisering, slik at alle som vil får tilgang til resultatene, ikke bare de som har abonnementer på dyre tidsskrifter. Det er et viktig grep, forteller Svege.

– Kavlifondet vil ha prosjekter på det høyeste metodiske nivå, og det klarer ikke alle å levere. Derfor er det svært sterke miljøer som så langt har søkt og fått tildelt midler fra programmet, forteller Svege.

Blant dem er forskere fra universitetene i Oxford og Sussex i Storbritannia, og Karolinska Institutet i Sverige.

– På mange måter er metoden litt ekskluderende, men samtidig sikrer vi høy kvalitet, supplerer Hesselberg.

Han roser Kavlifondets styre, som i større grad enn de fleste finansiører har gitt fra seg makten over hvilke prosjekter stiftelsen skal støtte.

– De har selvsagt formell makt til å endre, men de har vedtatt en prosess som fordeler makten til både pasienter, helsepersonell og forskere, og holder fingrene fra fatet. Det er sjeldent og bidrar til å løfte kvaliteten, mener Hesselberg.

Vekst i søknader

Kavlifondets helse-forskningsprogram tildelte 19 millioner kroner fordelt på tre prosjekter i 2020.

Totalt kom det inn 53 søknader i fjor, mot 24 i 2019.

– Veksten viser at Kavlifondets program for helseforskning er blitt bedre kjent. Den gjenspeiler antagelig også at vi ii 2020 utvidet aldersgruppen som det kan forskes på, fra 9-18 år, til 0-18 år, sier programmets leder, Jan-Ole Hesselberg.

– Vi jobber frem en ny, spisset utlysning hvert år, og prosessen er i stadig utvikling, forteller Hesselberg.

Til sammen har ti forskningsprosjekter fått støtte gjennom helseforsknings-programmet siden 2017.

Disse fikk støtte i 2020:

Foto: iStock Photo

10 millioner NOK:

Musikkterapi for barn med autisme

Musikk er i flere tiår blitt brukt for å hjelpe mennesker med autisme-spekterdiagnoser (ASD), men det finnes lite sikker kunnskap om hvorfor og hvordan det gir effekt. Music for Autism (M4A) er det første forsknings-prosjektet i Europa som skal undersøke effekten av musikkterapi for barn med ASD.

Studien skal ta for seg hvordan musikkterapi påvirker blant annet sosial kommunikasjon og deltakelse, livskvalitet og mental helse, i tillegg til hjernefunksjon hos barna. Målet er å frembringe verdifull kunnskap om hvordan musikkterapi kan brukes for målgruppen, sett både fra et behand-lingsperspektiv og fra et samfunns-perspektiv. Det ambisiøse prosjektet ledes av Norwegian Research Centre (NORCE), i samarbeid med Universitetet i Bergen og Universitetet i Wien.

«Jeg er veldig glad for denne tildelingen fra Kavlifondet. Det gjør det mulig for oss å for første gang utføre kliniske tester med hjerneavbildning i feltet musikk og autisme.»

Christian Gold, professor og forsker, Norwegian Research Centre (NORCE)

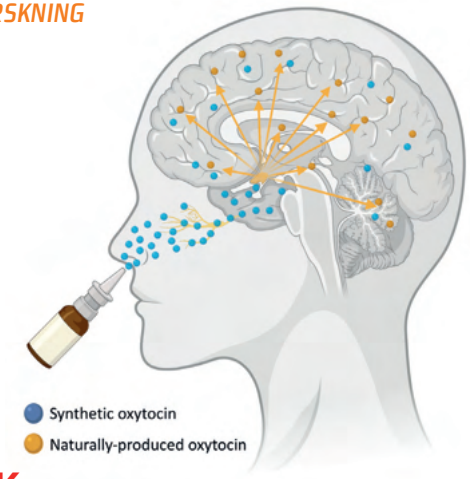

Illustrasjon: Universitetet i Oslo

5,075 millioner NOK:

Oxytocin i nesespray og autisme

Oxytocin, også kjent som «lykke-hormonet», produseres naturlig i hjernen og påvirker sosial atferd og læring. Innledende forskning har vist at et enkelt inntak av oxytocin kan forbedre hvordan personer med autismespekterdiagnoser (ASD) prosesserer sosial informasjon, og dermed bedre deres sosiale ferdigheter.

Med støtten fra Kavlifondet skal forskere ved Universitetet i Oslo (UiO) utføre en storskalastudie på effekten av langvarig behandling med oxytocin gitt som nesespray til ungdom med ASD. I tillegg skal de undersøke effekten på repetitiv atferd, et annet karakteristisk trekk ved ASD. Seniorforsker Daniel Quintana ved Psykologisk institutt skal lede studien i nært samarbeid to andre UiO-sentre: KG Jebsen-senter for utviklingsforstyrrelser og Norsk senter for forskning på mentale lidelser (NORMENT), samt Autismeforeningen i Norge.

«Dette vil fasilitere en klinisk studie av gullstandard som vil bidra til å avdekke potensialet i intranasal oxytocinbehandling for ungdom med autisme.»

Daniel Quintana, seniorforsker, Universitetet i Oslo

Foto: iStock Photo

4 millioner NOK:

Umiddelbar psykologhjelp etter selvskading

Selvmord er en av de vanligste dødsårsaken blant unge mennesker på verdensbasis, ifølge Verdens helseorganisasjon. Selvskading er en av de største risikofaktorene. Hva er effekten av å tilby umiddelbar psykologhjelp til ungdom som kommer til legevakten for behandling av selvskader? Risikoen for ytterligere selvskading og selvmord er nemlig aller høyest rett etter hjemkomst fra legevakten, viser tidligere forskning.

Kavlifondet har tildelt Professor Rose McCabe og Dr Sally O'Keeffe fra City, Universitetet i London et treårig stipend for å teste en ny terapimetode, spesialutviklet av Dr Dennis Ougrin for unge som lider av selvskading. Metoden innebærer terapeutisk utredning umiddelbart etter at en ungdom har vært hos legevakten, etterfulgt av tre terapitimer med løsningsfokus.

«Vi er glade for å utvide dette arbeidet til å omfatte psykisk helse-personell som jobber med ungdom på akuttmottak, takket være den generøse tildelingen fra Kavlifondet.»

Dr Sally O'Keeffe, City Universitetet i London

Ti kunnskapshull i 2020

Søknader til helseforskningsprogrammet må ta for seg et eller flere på forhånd utvalgte kunnskapshull innen psykisk helse hos barn og unge. Kunnskapshullene velges ut på ny hvert år, i en grundig prosess som involverer både fageksperter, pasienter, pårørende og helsepersonell.

Illustrasjonsfoto: Asle Haukland

Følgende ti kunnskapshull var med i utlysningen av forskningsmidler for 2020:

1. Hva er effekten av ulike tiltak for å bedre sosiale ferdigheter, deltakelse, og andre relevante aspekter knyttet til mental helse for barn og ungdom med autismespekterforstyrrelser?
2. Hva er effekten av ikke-medikamentelle tiltak for barn og unge med ADHD?
3. Hva er effekten av og erfaringen med pedagogiske og informative intervensjoner for barn og unge for å forhindre og avdekke vold, overgrep og krenkelser?
4. Hva er effekten av intervensjoner for barn og unge med kompleks post-traumatisk stresslidelse?
5. Hva er effekten av tiltak rettet mot psykisk helse i barnevern?
6. Hva er effekten av skolebaserte tiltak for å fremme psykisk helse hos barn og unge?
7. Hva er effekten av skolebaserte tiltak for barn og unge som har vært eksponert for traumatiske hendelser?
8. Hva er effekten av av psykososiale tiltak for skolevegring?
9. Hva er effekten av tiltak utviklet for å redusere selvmords-relatert atferd blant ungdom?
10. Hva er effekten av tiltak for barn som har blitt utsatt for overgrep og omsorgssvikt eller som har opplevd vold i nære relasjoner?

PUSTEROMMET: Aktiv mot krefts treningssenter i Trondheim.
Foto: Ole Martin Wold

Håp til alvorlig syke

Hvert år deles 30 prosent av Kavlifondets midler ut til helseforskning. I 2020 videreførte stiftelsen støtten til tre prosjekter innen kreft, ME og psykisk helse, i tillegg til Kavlifondets helseforskningsprogram for barn og unges psykiske helse (se side 33-39).

Angst- og tvangslidelser (OCD) kurert på fire dager

Noen klarer ikke å trå over en dørstokk uten timer med ritualer først. Andre får vaskemani. Og noen blir redde for at de skal ta livet av andre. Vi kaller den gjerne "de unges lidelse". Over halvparten av dem som rammes av angst- og tvangslidelser utvikler problemene i barne- eller ungdomsårene.

Konsekvensene er ofte store, og blant de vanligste årsakene til at unge faller ut av utdanning eller arbeidsliv og blir uføretrygdet.

ENESTÅENDE RESULTATER

Psykologspesialistene Gerd Kvale og Bjarne Hansen har utviklet The Bergen 4-Day Treatment (B4DT), et firedagers behandlingsopplegg for for angst- og tvangslidelser.

De enestående, vitenskapelig dokumenterte resultatene har vakt internasjonal oppsikt:

– 90 prosent har klar bedring etter fire dager. Fire år senere er 70 prosent ute av lidelsen og lever normale hverdager, forteller Gerd Kvale.

I 2018 kåret Time Magazine Kvale og Hansen til to av verdens 50 viktigste personer innen helse. Siden har helsemyndigheter og institusjoner fra hele verden etterspurt behandlingen.

B4DT er det største enkeltstående forskningsprosjektet Kavlifondet har støttet gjennom tidene. Etter å ha finansiert opplæring i B4DT for helsepersonell over hele Norge, støtter Kavlifondet nå internasjonal spredning av metoden med 35 millioner kroner.

Forskerne jobber med solide fagmiljøer i USA, Sverige og Island. I 2020 stod også Singapore for tur.

– Det største sykehuset for psykiske lidelser i Singapore tok kontakt med oss i 2019. De har behov for å styrke behandlingstilbudet til pasienter med tvangslidelser, og ville samarbeide med det fagmiljøet som etter deres oppfatning kunne vise til best behandlingsresultater. Det ble oss, forteller Kvale.

STOR INTERESSE: Det er stor interesse for psykologspesialistene Bjarne Hansen og Gerd Kvales hurtigbehandling av mennesker med angst- og tvangslidelser.

Foto: Paul Sigve Amundsen

KORONASTOPP

Koronapandemien har imidlertid hindret Kvale og Hansen fra å reise og delta i opplæring og behandling utenlands i 2020.

– Vi har derfor prioritert oppgaver knyttet til planlegging av videre opplæring, forskning og ekspansjon.

– Etter en lengre periode preget av usikkerhet og begrensninger så ser vi nå fremover, sier Bjarne Hansen.

Våren 2021 begynner utkast til avtaler og plan for opplæring i Singapore å ta form. Såfremt alt går som det skal med bekjempelse av pandemien, kan de snart sette en fremdriftsplan. Det er de to forskerne svært glad for:

– I kjølvannet av pandemien er behovet for tilgang til rask og effektiv hjelp større enn noen gang, sier Hansen.

Vil du vite mer om behandlingen? Se Helse Bergens hjemmesider: **helse-bergen.no/ocd-teamet-helse-bergen**

LEDER FORSKNINGEN: Olav Mella og Øystein Fluge leder forskningen på årsaker til og behandling av ME/CFS ved Haukeland Universitetssykehus.

Foto: Kristin Risa

Hva er årsaken til ME?

ME står for myalgisk encefalomyelitt, men blir også kalt myalgisk encefalomyelitt/kronisk tretthetssyndrom (ME/CFS). ME er en sammensatt og alvorlig sykdom uten kjent årsak eller sikker kunnskap om behandling som virker. Kavlifondet har siden 2011 støttet forskningsgruppen for ME/CFS ved Haukeland Universitetssykehus.

– Vi tror at dette ofte er en reversibel sykdom, sier professor Øystein Fluge, som sammen med professor Olav Mella leder forskningsgruppen.

BEDRE BEHANDLINGSTILBUD

Målet deres er kunnskap om sykdomsmekanismer og biomarkører, det vil si stoffer i blodet som kan påvise sykdommen. Forskerne håper å gi pasienter med ME/CFS et bedre behandlingstilbud.

I 2020 publiserte forskningsgruppen resultater fra forsøk med kreftmedisinene cyklofosfamid, i samarbeid med Alexander Fosså ved Radiumhospitalet. Over halvparten av deltakerne i studien rapporterte at de opplevde bedring. Resultatene er lovende, men det kreves ytterligere studier før cyklofosfamid kan anbefales som behandling. Forskerne undersøkte samtidig pasientens blodårer med ultralyd, og oppdaget mulige sirkulasjonsforstyrrelser.

STADIG NY KUNNSKAP

Stein for stein bygger forskerne kunnskap om årsaken til ME med støtte fra Kavlifondet.

– Vi er svært takknemlige for at Kavlifondet ønsker å støtte forskningen på ME/CFS. Forskningen er inne i en spennende fase, og vi tror at de neste årene bringer økende innsikt i sykdommens årsaker og utvikling, sier Olav Mella.

FINNER SVAR I LABORATORIET: Kristin Risa og Kina Alme er del av forskningsgruppen på Haukeland Universitetssykehus. Her undersøker de blodprøver fra pasienter med ME som deltar i studien støttet av Kavlifondet.

Foto: Ronny Østnes

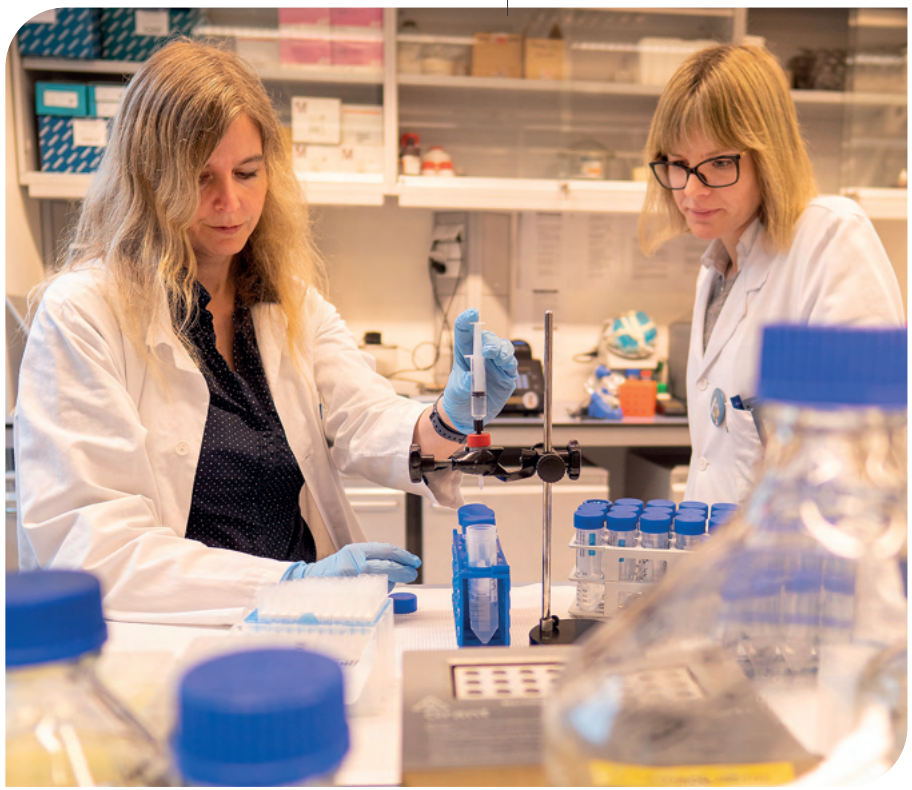

Vil gi treningstilbud til alle kreftsyke

Aktiv mot kreft ble etablert av daglig leder Helle Aanesen og avdøde Grete Waitz i 2007. Stiftelsens hovedmål er å få tilpasset fysisk aktivitet inn som en del av kreftbehandling.

Mange kjenner til deres omfattende arbeid med å etablere Pusterom, treningssentre med spesialekspertise ved norske kreftsykehus, og opplæring av personell og instruktører i trening for kreftpasienter.

– Vi vil at kreftpasienter skal ha tilgang til individuelt tilpasset trening både før, under og etter kreftbehandling, sier Helle Aanesen.

VERDENSLEDENDE FORSKNING I USA

Aktiv mot kreft støtter også forskning på effekten av fysisk aktivitet for kreftpasienter, blant annet ved Memorial Sloan Kettering Cancer Centre (MSKCC) i New York. Her ledes forskningen av Dr. Lee Jones, en av verdens fremste forskere innen fysisk aktivitet og kreftbehandling.

I 2016 ble Kavlifondet med på laget med en femårig samarbeidsavtale med Aktiv mot kreft.

– Gjennom avtalen har Kavlifondet støttet arbeidet til Dr. Lee Jones og hans forskerteam med til sammen 5,4 millioner kroner, forteller daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

REDUSERER VEKSTEN AV SVULSTER

Jones og hans team har i flere studier vist at trening før, under og etter kreftbehandling ikke bare kan redusere symptomer og bivirkninger av cellegift og stråling, men også bidra til å redusere veksten av en kreftsvulst og gjøre den mer mottakelig for cellegift-behandling.

– Det har vært forsket mest på pasienter innen brystkreft og prostatakreft, men Dr. Jones kan også vise til tilsvarende resultater innen de andre kreftformene, forteller Helle Aanesen.

– Denne forskningen er helt avgjørende for at trening er i ferd med å bli en anerkjent del av kreftbehandling, sier hun.

FLERE PUSTEROM OG FORSKNINGS-STIPEND

I praksis betyr mer kunnskap at det blir lettere å få gjennomslag for tiltak som Pusterom og andre tilbud om tilpasset trening både før, under og etter kreftbehandling. Med støtten fra Kavlifondet har Aktiv mot kreft også etablert et forskerstipend, som har gitt tre norske kreftforskere mulighet til å hospitere hos Dr. Lee Jones ved MSKCC.

– De norske forskerne har både bidratt til forskning der borte, og høstet viktige erfaringer som de drar nytte av i arbeidet med kreftpasienter her hjemme i Norge, sier Aanesen.

KREFTFORSKER: Lee Jones ved Memorial Sloan Kettering Cancer Centre (MSKCC) i New York er en av verdens fremste forskere på trening og kreft.

Foto: Hanne Eide Andersen/Kavlifondet

GRÜNDERNE: Grete Waitz og Helle Aanesen i 2008. Grete Waitz fikk kreftdiagnosen i 2005 og døde av sykdommen 19. april 2011.

Foto: Erik Berglund

Viktigere enn noen gang

Rett før Norge stengte ned ble prosjektet Tech, håp & kjærlighet lansert med egen podkast og studentsamarbeid. – Mer aktuelt og viktig enn noen gang, sier prosjektleder Christina Sundli-Härdig.

Med Tech, håp & kjærlighet vil Kavlifondet fremme effektiv og innovativ bruk av teknologi i gode formål.

– Teknologi kan styrke arbeid for gode formål ved å gjøre det lettere å nå ut til flere, raskere og over hele verden. Vi ser at aktører som er gode på å bruke eksisterende teknologi, får mer ut av midlene, sier Sundli-Härdig, som har ledet satsingen for Kavlifondet.

VIL INSPIRERE

Tech, håp & kjærlighet bestod i første trinn av en egen podkastserie og flere studentsamarbeid.

– I podkasten møter vi mennesker som har fått støtte fra Kavlifondet til prosjekter hvor effektiv bruk av teknologi spiller en viktig rolle i arbeidet. Målet var å inspirere andre som jobber for en god sak, forteller Sundli-Härdig.

KLOKE HODER, VARME HJERTER

Med studentsamarbeidene vil Kavlifondet få studenter til å tenke ut ideer og løsninger på konkrete samfunnsutfordringer som angår dem selv, som psykiske helse, utenforskap og ensomhet hos studenter.

– Gjennom ulike aktiviteter utfordrer og inspirerer vi studentene til å bruke ressursene sine til å gjøre en forskjell for andre, sier Sundli-Härdig.

– Deres innsikt og perspektiver er viktig for å lage gode, treffende tiltak for psykisk helse blant studenter. Vi

ÅPNINGSTALE: Styreleder Aksel Mjøs åpnet lanseringen av Tech, håp & kjærlighet.

Foto: Anne Elisabeth Næss/Kavlifondet

må også rekruttere flere kloke hoder og varme hjerter for å sikre at fremtidens teknologi kommer gode formål til nytte, poengterer hun.

FRA PODKAST TIL PANDEMI

Podkasten ble lansert i januar. I februar ble det første studentarrangementet avholdt, i samarbeid med student-organisasjonen Start NTNU i Trondheim. I mars stengte Norge ned.

– Da ble hele prosjektet aktuelt på en måte vi aldri kunne forestilt oss da vi utviklet det, sier Sundli-Härdig, og viser til hvordan pandemien har gjort digital teknologi avgjørende for å samhandle generelt, også i gode formål.

– Parallelt fikk vi økte utfordringer knyttet til barn og unges psykiske helse, utenforskap og ensomhet, påpeker hun.

– Pandemien har ført til at vi trenger mer tech, mer håp og mer kjærlighet enn noen gang før. Samtidig har hele samfunnet på kort tid lært seg og tatt i bruk teknologi. Det åpner for mange nye muligheter og spennende sam-arbeid for Kavlifondet også fremover.

ENGASJERTE: 83 studenter var med på Start NTNUs temadag SoPro om sosialt entrepre-nørskap i februar 2020. Kavlifondet og Impact Hub Bergen var med som hoved-partnere.

Foto: Hanne Eide Andersen/Kavlifondet

PREMIERTE STUDENTENE: To studentgrupper ved Høyskolen Kristiania mottok pengepremier fra Kavlifondet for sine kreative ideer mot studentensomhet i 2020.

Foto: Høyskolen Kristiania

STØTTE TIL BI-STUDENTER: Overrekkelse av gavesjekk fra Kavlifondet til BISO, BIs student-organisasjon i desember 2020.

Foto: BISO

Studentsamarbeid for psykisk helse

- **SoPro, NTNU:** Idésprint og temadag om sosialt entreprenørskap med tema psykisk helse blant studenter.

- **Høyskolen Kristiania:** I et eget studentprosjekt har studenter ved Høyskolen Kristiania blitt utfordret til å finne løsninger mot ensomhet i studentmiljøet. Åpenhet om psykisk helse og prestasjonsangst er blant casene studentene ved Bachelor i kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling (KIF) og Bachelor i tjenestedesign jobbet med våren 2020.

- **Social with BISO, BI:** Med oppstart i februar 2021 skal BIs studentorganisasjon BISO lage en rekke aktiviteter mot ensomhet i BIs studentmiljøer over hele landet. Aktivitetene vil gå gjennom hele 2021.

Lytt til Tech, håp & kjærlighet!

Kavlifondets podkast gir et engasjerende innblikk i arbeid for en god sak og prosjekter som har fått støtte av Kavlifondet.

Tech, håp & kjærlighet gikk til topps på Apple Podcasts tech-toppliste da den ble lansert. Du finner den på Spotify eller andre steder du hører podkast!

Episode 1:
Kan et filter stoppe netthat?
Preben Carlsen, No Hate

Episode 2:
Kurere angst- og tvangslidelser på fire dager?
Gerd Kvale og Bjarne Hansen, The Bergen 4-Day Treatment

Episode 3:
Kan det verste du har opplevd bli din største styrke?
Silje Grastveit, Impact Hub

Episode 4:
Goodify: Appen som sprer godhet mellom mennesker.
Kristian David Elgen, Goodify

Episode 5:
The Human Aspect: Livskriser og deling på nett.
Jimmy Westerheim, The Human Aspect

Episode 6:
Strømmer livsglede til sykehjem.
Ole Tobias Lindberg, Oseana Kunst og Kultursenter

Episode 7:
Kunstig intelligens mot bortkastet helseforskning?
Jan-Ole Hesselberg, Kavlifondets program for helseforskning og Inger Elise Iversen, daglig leder i Kavlifondet

Podkasten er produsert av Vrang produksjon med Karoline Marie Enoksen som programleder.

PODKASTGJESTER:
Kavlifondet og alle bidragsyterne til podkasten på lansering i januar. Christina Sundli-Härdig er nummer to bak fra venstre. Samfunnsdebattant Ingeborg Senneset (nummer tre f. v. foran) holdt innlegg og deltok i paneldebatt.

Foto: Anne Elisabeth Næss/ Kavlifondet

«Pandemien har ført til at vi trenger mer tech, mer håp og mer kjærlighet enn noen gang før.»

Christina Sundli-Härdig

Hverdagsgodhet i en app

Stadig flere laster ned Goodify-appen for å spre hverdagsgodhet.

GODHETSSAMARBEID: F. v. prosjektleder for Tech, håp & kjærlighet, Christina Sundli-Härdig, kommunikasjons-ansvarlig i Kavlifondet, Hanne Eide Andersen, daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen og Kristian David Elgen.

Foto: Goodify

– Goodifys samfunnsoppdrag er å spre hverdagsgodhet, sier gründer og daglig leder i Goodify, Kristian David Elgen.

40 000 GODE GJERNINGER

I Goodify-appen kan du enkelt registrere hvilken hjelp du trenger, eller hvilken hjelp du kan tilby på en trygg og effektiv måte. Kavlifondet har støttet utvikling av appen fra 2018 til 2021.

– Vi vil at bedrifter skal ta i bruk Goodify for å gjøre det enklere å engasjere de ansatte i bærekraftsarbeidet, sier Elgen.

IKKE FLAUT Å BE OM HJELP

De som tilbyr hjelp er i flertall. Men Goodify-sjefen ser store behov, også i det norske samfunnet.

– 100 000 barn i Norge vokser opp i fattige hjem, viser myndighetenes tall. Det er mange rundt oss alle som trenger hjelp, men det oppleves fortsatt som vanskelig og skambelagt å spørre. Sånn skal det ikke være, sier han.

– Vi må jobbe med å fjerne skam og stigma knyttet til det å være i en vanskelig situasjon.

VIL HA MED NÆRINGSLIVET

De fleste som bruker Goodify er privatpersoner, men nå jobber teamet for fullt mot næringslivet.

– Vi vil at bedrifter skal ta i bruk Goodify for å gjøre det enklere å engasjere de ansatte i bærekraftsar-beidet, sier Elgen.

Mulighetene er mange. Gjennom Goodi-fy@Work, en egen modul i Goodify-ap-pen for bedrifter, kan de ansatte engasjeres og det blir enkelt å holde oversikt over hva man sammen utretter i lokalsamfunnet. Nylig utfordret Storebrand, Kavli Norge og Too Good To Go hverandre i historiens første GoodieBattle.

– GoodieBattle er en vennligsinnet konkurranse hvor går sport i å gjøre gode gjerninger. Det er utrolig artig å se hvor mye engasjement dette skapte blant de ansatte, forteller han.

MÅ FORTSETTE Å HJELPE

Da Norge ble nedstengt rullet det en spontan bølge av hverdagsgodhet over landet. Antall gode gjerninger registrert i Goodify-appen har satt stadig nye rekorder.

– Det skyldes nok både økt behov for hjelp, og at enda flere kjenner til Goodify. Vi har hatt tusenvis av nye nedlastinger og et høyt aktivitetsnivå helt siden mars i fjor, sier Elgen.

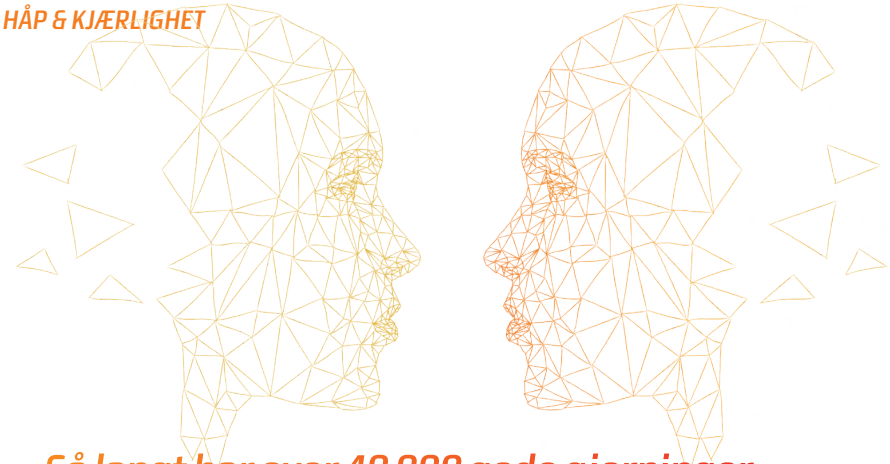

«Så langt har over 40 000 gode gjerninger funnet sted gjennom Goodify.»

– Det er veldig gledelig og viser at mange har vært ekstra flinke til å hjelpe hverandre i krisetiden, sier daglig leder i Kavlifondet, Inger Elise Iversen.

MÅ FORTSETTE Å HJELPE

Hun understreker at selv om samfunnet nå gradvis åpnes og mange blir mindre avhengige av andre, er det viktig at engasjementet opprettholdes.

– Behovet for gode gjerninger forsvinner ikke sammen med pandemien, sier Iversen.

Hun viser til at ensomhet, fattigdom og utenforskap var et stort problem lenge før vi hadde hørt om korona.

– Vi må fortsette å stille opp for hverandre. Ingen kan hjelpe alle, men de fleste av oss kan i blant gjøre en god gjerning som gjør hverdagen litt bedre for noen andre, sier Iversen.

VIL HA GLOBAL BEVEGELSE

Det er Kristian David Elgen helt enig i.

– Hverdagsgodhet er viktig. Det som kan være en liten handling for den som hjelper, kan bety et hav av forskjell for den som mottar hjelp. Det ser vi i mange rørende tilbakemeldinger vi får fra brukerne våre, sier han.

– Goodify betyr allerede en forskjell for mange, og vi har bare så vidt begynt. Drømmen vår er å skape en global bevegelse for hverdagsgodhet, avslutter godhets-gründeren.

SÅ ENKELT BRUKER DU GOODIFY-APPEN

1: Se hvem som trenger eller tilbyr hjelp i nærheten av deg

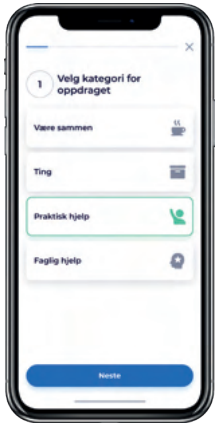

2: Legg ut dine egne oppdrag helt gratis – enten du trenger eller tilbyr hjelp

3: Bli noens hverdagshelt – så enkelt kan det være å bety en forskjell!

«Goodifys samfunnsoppdrag er å spre hverdags-godhet.»

Gründer og daglig leder i Goodify, Kristian David Elgen.

Foto: Anne Elisabeth Næss/Kavlifondet

Verden rundt med Kavlifondet

I dag fordeles 70 prosent av midlene til de fire landene hvor Kavli har matproduksjon: Norge, Sverige, FInland og Storbritannia. Resten fordeles til bistandsprosjekter.

– Vi er stolte av å være en stiftelse med et internasjonalt engasjement, sier Inger Elise Iversen, daglig leder i stiftelsen.

Kavlifondet har siden 2001 delt ut over 300 millioner kroner til ulike bistandsprosjekter i Afrika og Asia. Skolegang for barn og unge, jobbskaping, mødrehelse, spedbarnhelse, utvikling av vaksine mot rotaviruset, arbeid mot barneekteskap og livsmestringsprogram for ungdom er noen av områdene Kavlifondet har støttet.

– I dag er det viktigere enn noensinne at vi løfter blikket, står sammen globalt og bidrar til at barn og unge også utenfor vår egen del av verden er trygge og har de samme mulighetene for en god fremtid, sier Iversen.

– Fremover vil vi støtte ulike bistandsprosjekter som har fokus på utdanning, livsmestring samt ansvarlig forbruk og produksjon, sier Iversen.

Kartet viser landene Kavlifondet har hatt prosjekter i gjennom tidene.

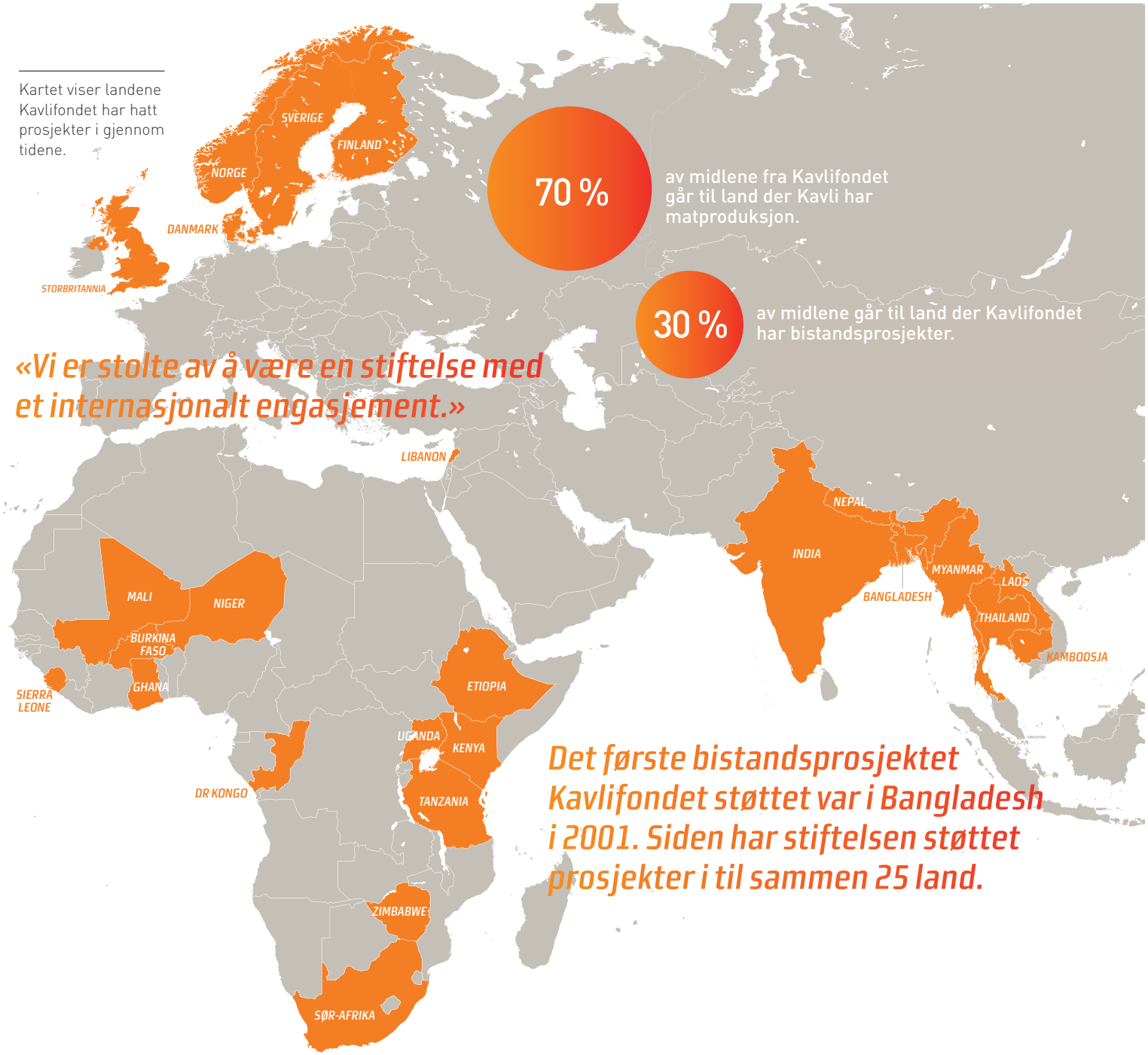

Årsberetning 2020

INNHOLD

1. Kavlifondets virksomhet 2020 51
1.1. Kavlifondets formål og oppgaver 51
1.2. Styrearbeid 51
1.3. Administrasjon 51
1.4 Revisor 51

2. Kavlikonsernet 52

3. Økonomi og forvaltning 53

4. Allmennyttig virksomhet 55
4.1 Generelt 55
4.2 Tre hovedkategorier og FNs bærekraftsmål 55
4.3 Ansattgaven 56
4.4 Prosjekter som ble tildelt støtte i 2020 57

5. Etikk, menneskerettigheter, miljø, mangfold og bærekraft 59

6. Konsernregnskap 60

7. Utsikter og fortsatt drift 60

1. KAVLIFONDETS VIRKSOMHET 2020

1.1. KAVLIFONDETS FORMÅL OG OPPGAVER

O. Kavli og Knut Kavlis Allmennyttige Fond (heretter kalt Kavlifondet) eier Kavli Holding AS (Kavlikonsernet). Det er dette eierskapet som muliggjør Kavlifondets allmennyttige virksomhet. Deler av overskuddet i Kavlikonsernet reinvesteres for å styrke og utvikle konsernet, mens resten anvendes til å støtte allmennyttige formål innen humanitært arbeid, forskning og kultur. I tillegg forvaltes en finansportefølje som utjevner både finansieringen av den allmennyttige virksomheten og eventuelle kapitalbehov i Kavlikonsernet.

Kavlikonsernet ble etablert av Olav Kavli i 1893. I 1962 opprettet hans sønn, Knut Kavli, Kavlifondet og overførte eierskapet i sin helhet til stiftelsen. Kavlifondet skal ifølge vedtektene dele ut hele sitt overskudd/utbytte fra Kavlikonsernet til gode formål innen humanitært arbeid, forskning og kultur.

Formålet med Kavlifondet er den allmennyttige virksomheten. For å kunne oppfylle formålet, må Kavlifondet utøve eierskapet og forvalte Kavlifondets finansielle midler på en god, verdiskapende måte.

De siste årene har Kavlifondets tildelinger økt betydelig, fra 20,6 millioner kroner i 2011 til 117,8 millioner kroner i 2019. I 2020 var tildelingene på totalt 94 millioner kroner.

Overordnet strategi for tildelinger revideres årlig. I oktober 2020 vedtok styret i Kavlifondet en ny utgave av dokumentet "Styring og utvikling av Kavlifondet" som grunnlag for stiftelsens videre arbeid og utvikling. Det unike med Kavlikonsernet kommer bare frem når man ser stiftelsen og konsernets selskaper i en sammenheng. Gjennom hele 2020 har Kavlifondet og konsernet samarbeidet for å videreutvikle det felles kommunikasjonskonseptet "Del med glede". Dette skal styrke kjennskapen til eierskapet og at hele overskuddet fra Kavli deles ut til gode formål. Målet er å fortelle forbrukerne om vårt eierskap, at vi deler ut hele vårt overskudd til gode formål, og at forbrukene er en del av dette fellesskapet hver gang de handler et av Kavlikonsernets produkter.

Kavlifondets kommunikasjon skal være åpen, tilgjengelig og engasjerende. Forbrukerne skal enkelt kunne skaffe seg informasjon om hva de er med på å støtte ved å velge Kavliprodukter.

Et annet viktig formål med Kavlifondets kommunikasjonsarbeid er å støtte oppunder, og bidra til, samarbeidspartneres kommunikasjonsarbeid, dvs. de som mottar støtten. Ved å løfte dem frem i Kavlifondets kanaler og tilby rådgivning, kompetanse og i noen grad ressurser til kommunikasjonsarbeidet, er også dette en måte å bidra til å oppfylle Kavlifondets mandat på.

1.2. STYRET

Kavlifondets styre skal ha kompetanse innen Kavlikonsernets forretningsområder og erfaring fra kultur, forskning eller humanitært arbeid. Minst ett styremedlem skal ha kompetanse innen finans- eller investeringsvirksomhet.

Styret har i 2020 hatt følgende sammensetning:
Aksel Mjøs - styreleder
Solfrid Lind - styremedlem
Dag J. Opedal - styremedlem
Lise Hammergren - styremedlem

Kavlifondets styre har i løpet av året 2020 hatt syv protokollførte ordinære styremøter og tre protokollerte telefon eller e-postmøter. Årsregnskap og årsberetning for 2019 ble godkjent i styremøte 28. april 2020.

STYRET: F.v. styreleder Aksel Mjøs, Lise Hammergren, Solfrid Lind og Dag J. Opedal

Fotograf: Anne Elisabeth Næss/Kavlifondet

Generalforsamling for Kavli Holding AS ble avholdt 28. april 2020.

1.3. ADMINISTRASJON

Antall årsverk i administrasjonen er 3,2 per 31.12.2020. Inger Elise Iversen er daglig leder.

Kavlifondet har hovedkontor i Bergen med kontor/besøksadresse Sandbrekkeveien 91, 5225 Nesttun.

1.4. REVISOR

Kavlifondets revisor er PricewaterhouseCoopers AS ved statsautorisert revisor Hallvard Aarø.

2. EIERSKAP I KAVLIKONSERNET

Kavlikonsernet er et av Norges største, eldste og mest internasjonale næringsmiddelkonsern med egne markedsposisjoner og produksjonsanlegg i Norge, Sverige, Finland og Storbritannia. Inntektene kommer fra salg av matvarer under Kavli-merket og sterke, lokale merker som Primula, St. Helen's Farm, Druvan, Eriks, Planti og Q-Meieriene til markeder fortrinnsvis i Norden og i Storbritannia. Kavlikonsernet er 100 prosent eid av Kavlifondet gjennom Kavli Holding AS. Styret i Kavlifondet representerer eierskapet og er generalforsamling i Kavli Holding AS. Finn Jebsen er styreleder i Kavli Holding AS, og Aksel Mjøs og Dag J. Opedal representerer Kavlifondet i styret i Kavli Holding AS.

DELTE MED GLEDE. Prosessoperatør og opplæringsansvarlig i Kavli Norge, Martine Alden Pettersen og Susann Berg fra Make-a-wish Norge som mottok 500 000 kroner fra Kavlis ansattgaveordning i 2020.

«For meg er ansattgaven og eierformen vår den viktigste grunnen til at jeg vil jobbe i Kavli Norge.»

Ingrid Mørkeseth, fagansvarlig mattrygghet i Kavli Norge

De som arbeider i Kavlikonsernet er stolte av å ha en eier som deler ut hele overskuddet til gode formål. De ansatte er involvert i å bestemme hvordan noen av midlene skal fordeles. Hvert år arrangerer Kavliselskapene i hvert enkelt land den såkalte «ansattgaven», der medarbeiderne får nominere og stemme frem sine lokale hjertesaker til å motta støtte fra Kavlifondet.

Styret i Kavlifondet er i 2020 holdt løpende orientert om konsernets virksomhet og resultatutvikling gjennom orienteringer ved konsernsjef Erik Volden i styremøter, og orienteringer ved styreleder Finn Jebsen og konsernsjef Erik Volden i strategimøtet.

Kavlikonsernet hadde i 2020 driftsinntekter på 4,2 milliarder kroner mot 3,7 milliarder kroner i 2019, og et årsresultat etter skatt på 92,7 millioner kroner mot 79,2 millioner kroner i 2019. Utbyttet til Kavlifondet som blir mottatt og inntektsført i 2020, ble fastsatt til 73 millioner kroner.

Styret anerkjenner at Kavlikonsernet også i 2020 har hatt større utfordringer knyttet til deler av virksomheten i Storbritannia og i Finland. Utbyggingen av Q-Meierienes nye meieri på Jæren representerer den største investeringen i Kavlikonsernets historie, og er derfor en særlig krevende oppgave. Styret er tilfreds med hovedtrekkene i utviklingen i Kavlikonsernet, når det gjelder vekst, utvikling og resultater, ikke minst den kontinuerlig positive markedsutviklingen i kjerneproduktene. Styret har full tillit til at styret og ledelsen i Kavlikonsernet forvalter sitt ansvar på beste måte, og vil også selv fortsette å være en engasjert og velinformert eier.

3. ØKONOMI OG FORVALTNING

Kavlifondets inntektskilder er årlig utbytte fra Kavli Holding AS, renter på lån til Kavli Holding AS og avkastning på egne finansielle midler. I Kavlifondets strategi ser man det som ønskelig å bygge opp en egen kapitalreserve slik at man om nødvendig kan yte egenkapitaltilskudd til konsernet og sikre at den allmennyttige virksomheten ikke er for avhengig av årlige utbytter fra Kavli Holding AS. Finansporteføljen bidrar dessuten til en risikomessig balansering av Kavlifondets samlede formue.

Styret legger betydelig vekt på en forvaltningsstrategi som hensyntar relevante risiki og en lengre investeringshorisont, men samtidig ivaretar ansvarlighet og behov for likviditet. Styret har, etter råd fra Grieg Investor, vedtatt en investeringsstrategi for de finansielle midlene. Porteføljen er plassert i fond. Grieg Investor gir råd også med hensyn til valg av forvaltere og fond, samt leverer månedlig porteføljerapportering. Aktuell aktivasammensetning per 31.12.20 samsvarer med strategiske vekter.

Gjennomføringen av finansforvaltningen har vært løpende håndtert av CIO Knut Nordenhaug og investeringskomiteen bestående av styreleder Aksel Mjøs og styremedlem Dag J. Opedal, med rapportering og forankring av endringer i styremøtene.

Aktivaklasser	Avkastning pr. 31.12. 2020 (i %)			
	Portefølje -andel (i %)	Portefølje	Referanse -Indeks	Mer-/mindre Avkastning
Norske obligasjoner	13,80	5,00	4,95	0,04
Globale obligasjoner	20,96	5,74	5,22	0,51
Norske aksjer	8,03	6,61	7,33	-0,73
Globale aksjer	46,18	12,83	12,98	-0,14
Eiendomsfond	11,03	10,16	10,16	0,0
Kontanter	0,00			
Totalportefølje	**100**	**9,62**	**10,05**	**-0,42**

Kavlifondets finansportefølje har, utenom lån til Kavli Holding AS, en markedsverdi på 467,2 millioner kroner per 31.12.20. Avkastningen i 2020 ble 40,2 millioner kroner.

Styret vurderer avkastningen på de finansielle midlene i 2020 som tilfredsstillende.

BÆREKRAFT

Kavlifondet har som overordnet mål å maksimere den langsiktige verdiskapningen på investert kapital og samtidig bidra til bærekraftig utvikling. Kavlifondet legger til grunn at god

«Kavlifondet har som overordnet mål å maksimere den langsiktige verdiskapningen på investert kapital og samtidig bidra til bærekraftig utvikling.»

avkastning over tid er avhengig av en bærekraftig utvikling i økonomisk, miljømessig og samfunnsmessig forstand.

Kavlifondet er bevisst sitt ansvar som eier, investor og samfunnsaktør, og ønsker å bruke denne posisjon til å bidra til positiv endring for samfunn, mennesker og miljø.

Kavlifondet anerkjenner FNs bærekraftsmål som verdens felles veikart for en mer bærekraftig verden og at investeringer utgjør et viktig virkemiddel i det globale arbeidet for å oppnå disse. Kavlifondet har som langsiktig ambisjon å øke eksponeringen til investeringer som bidrar til oppnåelse av FNs bærekraftsmål.

Kavlifondet anerkjenner videre Parisavtalen og ønsker å bidra til at 2-gradersmålet nåes. Kavlifondet skal derfor ha en bevisst tilnærming til karbonutslipp og karbonreserver fra selskaper i sin portefølje. Kavlifondet skal ha en lavere andel karbon i sin portefølje enn markedet for øvrig. Kavlifondet måler regelmessig karbonandelen i sin portefølje, både på utslipp og reserver.

En kommittering på 6 millioner kroner er innbetalt i The Voxtra East Africa Agribusiness Growth Fund, et "Impact investing-fond". Det er også investert 551 000 dollar i et jordbruksfond med et sosialt formål forvaltet av respons-Ability i Zurich, Sveits. Stiftelsen eier også egenkapitalbevis for 1 million kroner i Cultura Bank som kommer i tillegg til finansporteføljen.

Kavlifondets egne driftskostnader (utenom tildelinger) i 2020 var 13,3 millioner kroner. I 2019 var drifts-kostnadene 18 millioner kroner.

Kavlifondet har ingen forpliktelser utover de som er avsatt i regnskapet eller omtalt i denne årsmeldingen. Resultat før utdelinger i Kavlifondet ble 99,1 millioner kroner for 2020 (i 2019: 125 millioner kroner). Styret mener at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir en fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og stiftelsens stilling ved årsskiftet.

«Det gjør meg stolt å få jobbe i en bedrift som bidrar med så mye godt til fellesskapet.»

TPM Koordinator Jone Ditlefsen
i Kavli Norge

4. ALLMENNYTTIG VIRKSOMHET

4.1. GENERELT

I Kavlifondets vedtekter heter det: "O. Kavli og Knut Kavlis Allmennyttige Fond (Kavlifondet) er en stiftelse som har til formål gjennom tildeling av midler, etter nærmere bestemmelse av Kavlifondets styre, å fremme humanitære formål, forskning og kultur."

Det unike med Kavlifondet som eier, er at Kavlifondet deler ut hele overskuddet, og ikke bare en del av det, til gode formål. Kavlifondet er konserneieren som er her for å gjøre en forskjell. Vi er til for andre!

Siden opprettelsen i 1962 har Kavlifondet støttet humanitært arbeid, kultur og forskning med en høy allmenn nytteverdi. Kavlifondets tildelinger skal skape ringvirkninger i folks liv, både for enkeltmennesker, i lokalsamfunn og i storsamfunnet.

Kavlifondet skal være en ansvarlig, pålitelig, kompetent og alltid relevant samarbeidspartner innenfor våre prioriterte områder. Våre mål skal oppnås gjennom å arbeide ansvarlig, langsiktig, kompetent og engasjert.

Covid -19 pandemi
Aktivitetsnivået hos våre støttemottakere har i 2020 vært sterkt preget av covid-19-pandemien. Samlet sett er vårt inntrykk at det har vært jobbet mye, prosjekteierne har måttet snu seg raskt, improvisert, og til stadighet tilpasset seg smittesituasjonen.

Kavlifondet har gjennom året forsøkt å være en støttende og ansvarlig giver, vi har opprettholdt tett dialog med våre samarbeidspartnere, og sammen har vi funnet de beste løsningene innenfor felles mulighetsrom.

4.2. TRE HOVEDKATEGORIER OG FNS BÆREKRAFTSMÅL

Tre overordnede kategorier ligger til grunn for utvelgelse av prosjekter som får støtte: humanitært arbeid, forskning og kultur. De tre kategoriene er spesifikt formulert og nedfelt som kriterier for tildeling i Kavlifondets originale vedtekter.

Hvilke områder som skal prioriteres innenfor de ulike kategoriene, defineres i styringsdokumentet for Kavlifondets tildelingsstrategi som jevnlig revideres og vedtas av stiftelsens styre.

«O. Kavli og Knut Kavlis Allmennyttige Fond (Kavlifondet) er en stiftelse som har til formål gjennom tildeling av midler, etter nærmere bestemmelse av Kavlifondets styre, å fremme humanitære formål, forskning og kultur.»

I 2020 har administrasjonen og styret gjennomført en omfattende revisjon av stiftelsens tildelingsstrategi. Ny tildelingsstrategi er spisset, og vi mener at større tematisk fokus og en geografisk tilpasset partnerstrategi vil styrke effekten av Kavlifondet tildelinger. Strategien gjelder ut 2021 og revideres årlig av styret. Vi mener at en ny og spisset tildelingsstrategi med tematisk fokus, og en geografisk tilpasset partnerstrategi vil styrke effekten av Kavlifondets tildelinger.

Fordelingsnøkkelen mellom de vedtektsfestede kategoriene opprettholdes: 60 prosent av midlene går til humanitære formål, 30 prosent til forskning og 10 prosent til kultur.

Det samme gjelder den geografiske fordelingen. 70 prosent av midlene skal fortsatt deles ut til prosjekter i landene der konsernet har produksjon: Norge, Sverige, Finland og Storbritannia. 30 prosent skal deles ut til prosjekter i utviklingsland i Afrika sør for Sahara og i Asia.

Kavlifondet prioriterer å støtte tiltak som styrker følgende tre av FNs 17 bærekraftsmål:

Mål 3: God helse
Mål 4: God utdanning
Mål 12: Ansvarlig forbruk og produksjon

Slik skal vi bidra til bærekraftsmålene innen våre tre hovedkategorier:

4.2.1. HUMANITÆRT ARBEID:

Psykisk helse hos barn og unge
Kavlifondet styrker barn og unges psykiske helse med ulike livsmestrings- og utdanningstiltak. Kavlifondet vil at alle barn og unge skal ha det bra, oppleve trivsel og trygghet, og få mulighet til å utvikle egne ferdigheter. Utdanning og tro på seg selv gir mestring, og bidrar til at barn og unge blir en ressurs i eget liv.

Ansvarlig forbruk og produksjon
Kavlifondet har som eier av et næringsmiddelkonsern et særlig ansvar til å bidra til bærekraftige løsninger innenfor ansvarlig forbruk og produksjon. Vi støtter derfor innovative tiltak for omfordeling og gjenbruk av ressurser.

Utdanning
Kavlifondet mener god kunnskap og utdanning er sentralt for å skape varige endringer i samfunnet og menneskers liv. Vi støtter derfor både kunnskapsformidling om psykisk helse hos barn og unge, og ansvarlig forbruk og produksjon. Vi støtter også kvalitetsutdanning og tiltak som sikrer barn og unges skoledeltagelse, og arbeider for rettigheter og inkludering av risikoutsatte grupper.

4.2.2. FORSKNING:

Kavlifondet er en representant for privat, frivillig finansiering, og spiller en viktig uavhengig rolle der offentlige midler ikke strekker til. Kavlifondet støtter behovsdrevet forskning som er forankret i reelle kunnskapshull og som er viktig for brukerne.

Stiftelsen støtter forskning som forebygger og bekjemper psykiske lidelser hos barn og unge gjennom Kavlifondets eget helseforskningsprogram. Programmet utføres med Stiftelsen Dam som utførende part og pågår frem til 2023.

I samarbeidsavtalen fra 2018 tildelte Kavlifondet totalt 35 millioner kroner til dette arbeidet over de neste årene.

Forskerne Gerd Kvale og Bjarne Hansen fortsatte i 2020 arbeidet med å spre The Bergen 4-day Treatment mot angst og tvang (OCD) internasjonalt.

4.2.3. KULTUR:

Kavlifondet skal arbeide for at flest mulig barn og unge skal få tilgang til å oppleve, utøve og skape kultur. Vi støtter prosjekter som bruker kultur som verktøy for inkludering og integrering. Vi støtter også prosjekter som gir risikoutsatte grupper, samt barn og unge, gode aktivitetstilbud og kulturopplevelser.

4.3. ANSATTGAVEN

Kavlikonsernet har totalt over 800 ansatte som alle bidrar til å skape verdiene som Kavlifondet deler ut til gode formål. De er også viktige ambassadører for våre bedrifter, for Kavlifondet og for prosjektene som vi støtter.

Blant flere internaktiviteter er ansattgaven et årlig høydepunkt i konsernet. Ansattgaven er ordningen der de ansatte i Kavlikonsernet får birda til å bestemme hvilke formål som skal få støtte. I hvert land organiserer Kavlibedriftene egne nominasjons- og utvelgelsesprosesser, før tildelingene besluttes av Kavlifondets styre. De utvalgte organisasjonene blir invitert til feiring og overrekkelser av gavesjekker sammen med de ansatte. Engasjementet rundt ansattgaven er stort. Denne involveringen av ansatte er naturlig og viktig for å fremme stolthet, eierskap og nærhet til Kavlifondet blant de ansatte i konsernet.

Visste du at...

...kunstneren Rolf Aamot og konsertpianist Jan Henrik Kayser var de første som fikk støtte fra Kavlifondet? De fikk 5000 kroner hver, noe som tilsvarer 56 000 kroner i dag.

...Kavlifondet ga landemerket "Den blå stein" til Bergen by? I dag er den et av byens mest kjente møtepunkter.

Den blå stein i Bergen.
Foto: Wikipedia

4.4 PROSJEKTER SOM BLE TILDELT STØTTE I 2020

Alle de større prosjektene Kavlifondet støtter er omtalt på kavlifondet.no.

GAVESJEKK: Administrerende direktør Kristine Aasheim i Kavli Norge og daglig leder i Kavlifondet Inger Elise Iversen overrakte gavesjekk i anledning ny samarbeidsavtale med Guttas Campus. Bergen, desember 2020.
Foto: Trond Høines/Spoon

TILDELINGER 2020 (tall i NOK 1000)			
The Bergen-4-day Treatment	Forskning	Norge	7 000
City, University of London	Forskning	Storbritannia	8 459
NORCE Norwegian Research Centre AS	Forskning	Norge	10 000
Universitetet i Oslo	Forskning	Norge	5 075
Gaver fra ansatte i Kavli Norge	Humanitært	Norge	3 000
Gaver fra ansatte i Kavli Sverige	Humanitært	Sverige	3 000
Gaver fra ansatte i Kavli Storbritannia	Humanitært	Storbritanna	3 000
Gaver fra ansatte i Kavli Finland	Humanitært	Finland	1 000
Såkorn 2020 *egen liste	Humanitært	Norge	4 000
Mindre prosjekter *egen liste	Humanitært	Norge	6 000
Matsentralen Norge	Humanitært	Norge	1 800
Norsk klimastiftelse	Humanitært	Norge	2 250
Frelsesarmeen Norge	Humanitært	Norge	1 500
Gøteborg Stadsmission (matsentral)	Humanitært	Sverige	1 200
The Key	Humanitært	Storbritannia	500
LEAP Science & Maths School	Humanitært	Sør-Afrika	6 400
Curious Monkey	Humanitært	Storbritanna	1 000
Tore's Africa Foundation	Humanitært	Sør-Afrika	2 500
Matsentralen Sør	Humanitært	Norge	1 000
Goodify	Humanitært	Norge	1 600
Guttas Campus, Vestland	Humanitært	Norge	1 500
Mind Sverige	Humanitært	Sverige	2, 500
Streetlight Schools Jeppe Park	Humanitært	Sør-Afrika	4 500
Matsentralen Innlandet	Humanitært	Norge	2 000
Skåne Stadsmission (matsentral)	Humanitært	Sverige	2 012
Trygga Barnen	Humanitært	Sverige	1 000
Maskrosbarn, Malmø	Humanitært	Sverige	1 500
Frelsesarmeen Storbritannia	Humanitært	Storbritannia	1 600
Stockholm Stadsmission (Ung Stasjon)	Humanitært	Sverige	2 500
Sage Gateshead	Kultur	Storbritannia	3 000
KonstKnekt	Kultur	Norge	900
Vinterfestspill i Bergstaden	Kultur	Norge	200
Festspillene i Bergen	Kultur	Norge	500
Totale tildelinger i 2020			**93 996**

* MINDRE PROSJEKTER 2020 (tall i NOK 1000)			
Impact Hub Bergen	Humanitært	Norge	400
Matsentralen Sør	Humanitært	Norge	600
SoCentral	Humanitært	Norge	350
Voksne for Barn	Humanitært	Norge	150
Voksne for Barn	Humanitært	Norge	200
Little Big Help	Humanitært	India	250
TV-aksjonen 2020/WWF	Humanitært	Norge	300
Eco Moyo Education Center	Humanitært	Kenya	350
Sammen for en jobb	Humanitært	Norge	500
Farm for the future	Humanitært	Tanzania	400
Oslo Freedom Forum	Humanitært	Norge	250
Changing Stories Nepal	Humanitært	Nepal	400
Det Norske Teatret (billettgavefond)	Kultur	Norge	400
Lofoten Internasjonale Kammermusikkfest	Kultur	Norge	350
Den Nationale Scene (billettgavefond)	Kultur	Norge	350
Ungdomssymfonikerne	Kultur	Norge	300
Barrat Due musikkinstitutt	Kultur	Norge	300
Stormen konserthus	Kultur	Norge	150
Sum mindre prosjekter			**6 000**

* SÅKORNSPROSJEKT 2020 (tall i NOK 1000)			
Sosialt Entreprenørskap Rogaland	Humanitært	Norge	75
Hjerte for Sandnes	Humanitært	Norge	350
Stiftelsen Institutt for spiseforstyrrelser (Villa Sult)	Humanitært	Norge	150
PlayOnside	Humanitært	Thailand	50
Stiftelsen Barnevakten	Humanitært	Norge	100
SOS-barnebyer Norge	Humanitært	Norge	50
The Human Aspect	Humanitært	Norge	200
Matsentralen Norge	Humanitært	Norge	75
Erikshjelpen	Humanitært	Sverige	188
SAMsteget	Humanitært	Sverige	150
Abildsø gård	Humanitært	Norge	350
Teenage Cancer Trust	Humanitært	Storbritannia	250
Impact Hub Bergen	Humanitært	Norge	500
Little Big Help	Humanitært	India	250
Raftostiftelsen	Humanitært	Norge	186
Vitensenteret Innlandet	Kultur	Norge	76
Smeltedigelen Musikkfestival AS	Kultur	Norge	150
Norsk kunstdatabase	Kultur	Norge	300
RAUSfestivalen	Kultur	Norge	100
Senter for Livshjelp	Kultur	Norge	200
Kulturhjerte	Kultur	Norge	250
Sum såkornsmidler			**4 000**

5. ETIKK, MENNESKERETTIGHETER, MANGFOLD, MILJØ OG BÆREKRAFT

Etikk
Som en allmennyttig stiftelse er hele Kavlifondets virksomhet basert på en sterk etisk forankring. Dette sikres blant annet gjennom etiske regler og retningslinjer som evalueres og oppdateres med jevne mellomrom.

Disse omfatter blant annet nulltoleranse for korrupsjon, prinsipper for interessekonflikt og inhabilitet, eksterne verv og arbeidsforhold, taushetsplikt og diskresjon, informasjon og IT-systemer, investerings -og forretningsskikk og helse, miljø og sikkerhet.

Kavlifondet har i tillegg egne etiske retningslinjer for kommunikasjon. Disse omfatter blant annet grunnleggende verdier og prinsipper i vår kommunikasjon, generell språkføring og vår fremstilling av mennesker og samfunn som våre samarbeidspartnere hjelper. Vi er spesielt opptatte av at mottakere av støtte fra våre samarbeidspartnere skal fremstilles balansert og med verdighet, på en måte som ikke bygger oppunder stereotypier og fordommer. Kavlifondet søker ansvarlige samarbeidspartnere som vi kan identifisere oss med og som har det samme verdigrunnlaget som oss.

Likestilling og mangfold
Kavlifondet arbeider i henhold til norsk lov mot diskriminering på grunnlag av kjønn, graviditet, foreldrepermisjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Gjennom våre tildelinger bidrar vi også til å fremme universelle menneskerettigheter som tilgang til utdanning og helsetjenester.

Arbeidsmiljøet vurderes som godt. Kavlifondet har per 31.12.2020 tre kvinnelige ansatte. Styret består per 31.12. 2020 av to menn og to kvinner. Styret legger vekt på at begge kjønn er representert i styret.

Klima/miljø og bærekraft
Kavlifondets virksomhet påvirker det ytre miljø slik kontorfasiliteter og reisevirksomhet krever. Med til sammen tre ansatte som arbeider i henholdsvis Oslo og Bergen, er vi bevisste på organisering av arbeidet slik at det er mest mulig klimaeffektivt. Det enkelte tiltak som har størst effekt i Kavlifondet er å begrense reiser generelt, og å bruke mest mulig miljø- og klimavennlig transport.

Kavlifondet vil fortsette å støtte prosjekter med klima-/miljørelaterte formål.

«Det betyr mye at vi jobber for et så flott selskap som har Kavlifondet i bunn.»

Marit J. Kanney, Art Director i Kavli Norge

6. KONSERN-REGNSKAP

Kavlifondet har utarbeidet det konsern-regnskapet som kreves for stiftelsen sammen med næringsvirksomheten i Kavlikonsernet i henhold til regn-skapslovens bestemmelser.

Årsoverskuddet for konsernet er 92,7 millioner kroner før utdelinger til allmennyttig virksomhet mot 104,2 millioner kroner i 2019. Konsernregnskapet for Kavli Holding AS viser den økonomiske utviklingen for næringsvirksomheten særskilt. Konsernregnskapet for Kavli Holding AS ble fremlagt styret i Kavlifondet 5. mai 2021 med et årsresultat etter skatt på 66,6 millioner kroner for 2020 mot 79,2 millioner kroner i 2019.

For øvrig vises til årsoppgjøret for Kavli Holding AS.

Ut fra dagens prognoser vil Kavlifondet kunne dele ut rundt 100 millioner kroner i året frem til 2025.

7. UTSIKTER OG FORTSATT DRIFT

Verden og Norge har i løpet av kort tid i 2020 havnet i en krisesituasjon, og behovet for å ta ansvar gjennom gode gjerninger og allmennyttige bidrag er større enn noen gang.

Kavlifondet har flere samarbeidspartnere som bidrar til å hjelpe andre mennesker både til vanlig og i den helt spesielle situasjonen vi er i nå. Flere av dem stiller i dag opp og bidrar til å hjelpe dem som rammes aller hardest, som mennesker i utenforskap og ensomhet, fattige og andre vanskeligstilte.

Vi er glade for å kunne bidra gjennom vår støtte til dem. Dette gjelder blant annet Kirkens SOS, Goodify, Matsentralene i Norge og Sverige, Mind Sverige og Frelsesarmeen i Norge og Storbritannia.

Det samlede beløpet til allmennyttige formål vil kunne variere i årene som kommer. Styret vil sammen med daglig leder fortsette utviklingen og synliggjøringen Kavlifondets allmennyttige virksomhet. Styret ser meget positivt på den videre utviklingen av og i Kavlifondet.

Styret anser forutsetningene for fortsatt drift å være til stede i full utstrekning.

Bergen, 5. mai 2021

Aksel Mjøs
styrets leder

Solfrid Lind
styremedlem

Dag J. Opedal
styremedlem

Lise Hammergren
styremedlem

Inger Elise Iversen
daglig leder

KAVLI FONDET
DEL MED glede
Vi deler ut hele overskuddet til gode formål
Ta med i matboksen!
Kavli
skinke ost